СССР Китоб палатаси
1 ДЕК. 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 271 (18.748). ● Сешанба, 1983 йил 29 ноябрь ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ХОРАЗМ	0,08	107,42	0,07	61,73
ҚҚАССР	0,17	106,49	0,13	73,78
ТОШКЕНТ	0,03	103,79	—	87,75
Самарқанд	0,56	97,43	0,34	55,08
Бухоро	0,37	97,35	0,01	8,38
Қашқадарё	0,40	97,24	0,51	71,44
Навоий	0,51	94,53	0,29	35,07
Сурхондарё	0,72	91,68	0,22	45,49
Фарғона	0,40	90,35	—	8,93
Наманган	0,42	88,16	0,14	49,98
Андижон	0,28	88,00	0,02	25,44
Жиззах	0,14	82,25	—	61,27
Сирдарё	0,08	82,12	—	60,54
Республика бўйича:	0,33	93,95	0,14	50,00
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	0,04	151,28	0,08	100,14
СУРХОНДАРЁ	0,73	133,46	0,39	82,04
ҚАШҚАДАРЁ	0,52	123,48	0,31	85,46
БУХОРО	0,51	110,04	—	—
Наманган	0,72	84,32	—	—
Республика бўйича:	0,62	129,24	0,32	78,43

МАЖБУРИЯТНИ БАЖАРИШ — ШАРАФЛИ БУРЧ

Ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам она-Ватанга 6 миллион тонна «оқ олтин» етказиб берамиз! Пахтакорларнинг муқаддас шиори шу!

ҲАЙДОВЧИ ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Эрта тонгдан ҳамма ўз ишхонасига, иш жойига ошиқади, бекатларда автобус, трамвай, троллейбус кутади. Уларнинг ўз завод ва фабрикаларига, муассасаларига, ташкилотларига вақтида етиб боришлари, белгиланган вақтда иш бошлашлари кўп жиҳатдан транспорт ходимларининг аниқ ишлашига боғлиқ. Ҳайдовчилар ҳар куни минг-минглаб кишиларнинг манзилларига етиб олишлари учун жавобгардирлар. Бинобарин транспорт ходимларининг меҳнати интизомга риоя қилиниши, кундалик ишнинг унуми билан боғлиқ. Транспорт қанчалик пухта ва батартиб ишласа, кишиларнинг кайфияти шунчалик яхши бўлади. Бугина эмас, транспорт ходимларига кишиларнинг ҳаёти ишониб топширилган. Ҳайдовчилар йўловчиларни манзилларига вақтида, эсон-омон етказиб қўйишлари керак.

Ана шу масъулиятни яхши ҳис этган транспорт ходимлари жуда кўп. Улар ўз бурчларини шараф билан адо этмоқдалар. Йўловчилар бундай интизомли, фидокор ҳайдовчиларни қадрлайдилар, уларни ҳурмат қиладилар. Ўз бурчини ҳалол адо этаётган жонкуяр ҳайдовчилар шарофати билан транспорт корхоналари йўловчиларни ташиш топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар. Халқ хўжалиги олдидаги вазифаларини адо этмоқдалар.

Автомобиль транспорти министрлигининг Бекободдаги 16-автокорхонаси ҳайдовчиси Ҳ. Абдужабборов, Андижон автокомбинатининг ҳайдовчиси С. Абдуллаев, Тошкентдаги 127-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси Г. Мезников, Шўрчи районидаги 77-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси Д. Маматқулов ва бошқа жуда кўп ҳайдовчилар шарафли ва масъулиятли бурчларини ҳалол адо этиш йўли билан ўн биринчи беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига баракали ҳисса қўшмоқдалар. Тошкент шаҳридаги 4-автопаркнинг Т. Абдураҳмонов, Г. Хвалько, В. Баровский бошлиқ бригадалари транспортчилари бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажариш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ана шу корхонада 21 ҳайдовчига «Авариясиз ишлаганлиги учун» нишони топширилди.

Автотранспортнинг пухта ишлаши аввало меҳнат интизомига қатъий риоя қилинишига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам транспорт корхоналарида давлат интизомининг бузилиши, меҳнат интизомига риоя қилмаслик дарҳол кўзга ташланади. Агар ҳайдовчи вақтида ишга чиқмаса, прогул қилса, бу ҳодиса жуда катта оқибатларга олиб келади: транспорт белгиланган вақтда маршрутга чиқмайди. Йўловчилар бекатларда транспорт кутиб қоладилар, манзилларига вақтида етиб бормайдилар. Транспорт қатнови ўртасидаги вақт чўзилиб кетади. Бундай аҳвол шикоятларни келтириб чиқариши табиийдир. Шунинг учун ҳам ҳайдовчилар ўртасида интизомни мустаҳкамлаш, тарбиявий ишларни бутун чоралар билан кучайтириш ғоят муҳимдир.

Афсуски, ҳозирги вақтда ана шу масъулиятни тўлиқ ҳис этмайдиган ҳайдовчилар ҳам учраб турибди. Улар ишга кеч келишгина эмас, ҳатто транспорт воситаларини маст ҳолда бошқаришгача бориб етмоқдалар. Транспорт воситаларини мастлик билан бошқариш йўловчиларнинг ҳаётини хавф остида қолдириш, демакдир. Йўл-транспорт ҳодисаларининг анчагина қисми ҳайдовчиларнинг меҳнат интизомини қўпол равишда бузишлари, мастлик билан транспортни бошқариш оқибатида юз беряпти.

Масалан, Сирдарё областида шу йилнинг ўн ойи мобайнида маст ҳайдовчилар айби билан 102 та, Қорақалпоғистон АССРда 189 та, Самарқанд областида 132 та кўнгилсиз воқеа юз берди. Энг ачинарлиси шундаки, маст ҳолда транспортни бошқарганларнинг анчагина қисми давлат транспорт корхоналарининг ҳайдовчиларидир. Улар орасида ҳатто трамвай ва пассажир ташувчи автобусларнинг ҳайдовчилари ҳам бор.

Кўпгина транспорт корхоналарида, автогаражларда ишга чиқишдан олдин ҳайдовчиларни медицина назоратидан ўтказиш йўлга қўйилмаган. Айниқса, ходимларнинг тарқоқлиги баҳонаси билан умумий йиғилишларнинг ўтказилмаслиги, сиёсий-тарбиявий ишларнинг бўшаштириб юборилиши кечириб бўлмас ҳолдир. Меҳнат интизомини бузиш, иш вақтида ичкилик ичиш каби иллатлар тарбиявий ишимиздаги ана шундай нуқсонлар оқибатидир. Транспорт корхоналарининг партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, маъмурият раҳбарлари бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари лозим.

Транспорт ходимлари ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ичкиликбозликка, ўзбошимчаликка, давлат мулкига кўз олайтириш ҳолларига қарши курашни авж олдириш КПСС Марказий Комитетининг идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилашнинг муҳим проблемаларини муҳокама қилган июнь Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган бевосита вазифадир. Пленум партия ташкилотларидан кишиларни ғоявий-сиёсий тарбиялашга комплекс ёндашишни, тарбиянинг барча воситаларидан самарали фойдаланишни талаб қилди.

СССР Олий Совети сессиясида қабул қилинган «Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида»ги қонунга мувофиқ интизомни мустаҳкамлашда, кишиларни тарбиялашда коллективларга катта ваколат берилган. Эндиликда коллектив интизомни бузувчиларни Қонунга мувофиқ жавобгарликка тортиш, жумладан, кам ҳақ тўланадиган ишга вақтинча ўтказиш ва ишдан бўшатиш, уларни мукофотлардан, йиллик иш якунларига кўра ва кўп йиллик хизмати учун бериладиган мукофотлардан батамом ёки қисман маҳрум қилиш, етказиладиган моддий зарарни ундириб олиш, уй-жой бериш муддатини кечга суриш ва бошқа жазо чораларини қўлланишга ҳақлидир. Энди гап тартиббузарларга, интизомсизларга нисбатан бундай жазо чораларини принципиаллик билан қўлланишда қолмоқда.

Транспорт корхоналарининг партия ташкилотлари меҳнат интизомининг бузилишига, ҳайдовчилар ўртасида ичкиликбозликка, йўл ҳаракати қоидаларини менсимасликка қарши курашда коллективнинг тарбиявий таъсир кучини бутун чоралар билан оширишлари, коллективга берилган ваколатлардан тўғри ва ба[...]актив фойдаланишларига эришмоқлари керак.

Ҳайдовчилар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми талаблари даражасига кўтариш, [...] ҳар бир ҳайдовчи ўзига ишониб топширилган постда бутун мас[...]ъулиятни тўла ҳис этиб меҳнат қиладиган бўлиши учун кура[...]шиш — партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Куйбишев номли колхоз Ворошилов районидаги илғор хўжаликлардан биридир. Хўжалик заршунослари пахта тайёрлаш планини биринчилар қаторида бажариб, шу кунларда мажбурият ҳисобига дурдона топширишяпти. СУРАТЛАРДА: 1. Илғор бригада бошлиғи Исомиддин Шарофуддинов. 2. Колхоз раиси Шавқитдин Мирзаев мусобақада пешқадамлик қилган Очил Диёров бригадасига кўчма Қизил байроқ топшираётир. 3. Кун сайин юксалаётган «оқ олтин» хирмонлари.

Н. Шомуҳамедов фотолари.

Республика матбуот маркази хабар қилади

● 28 ноябрь эрталабига қадар республика қабул пунктларига 5571155 тонна, шу жумладан 529892 тонна ингичка толали пахта топширилди. Ўтган куни 19483 тонна «оқ олтин» териб олинди. Мавсум бошидан буён 1972313 тонна хом ашё агрегатлар бункеридан тўкилди.

● АЗИЗ ПАХТАКОРЛАР! ҲАВО ОЧИҚ КУНЛАРНИНГ ҲАР БИР СОАТИ, ҲАР БИР ДАҚИҚАСИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК! БИР ГРАММ ҲАМ «ОҚ ОЛТИН» НОБУД БЎЛМАСИН! ЕТИШТИРИЛГАН БАРЧА ҲОСИЛНИ СЎНГГИ ЧАНОҚЛАРИГАЧА ЙИҒИШТИРИБ ОЛАЙЛИК!

РАЙОНЛАР РАПОРТИ

* АНГОР райони пахтакорлари йиллик планни бажардилар. Қабул пунктларига 33130 тонна «оқ олтин» топширилди. Ҳосилдорлик 36,6 центнерни ташкил этди.

Район миришкорлари ялпи хирмонни 35 минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

*** САМАРҚАНД областидан қувончли хабар келди. ПАХТАЧИ ва НАРПАЙ районларининг меҳнаткашлари социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топшира бошладилар. Она-Ватан пахтачиликлардан 50537 тонна дурдона қабул қилиб олди. Ҳар гектар ердан 36 центнердан хирмон кўтарилди.**

Нарпай районида ҳар гектар ердан 33 центнердан хирмон кўтарилиб, давлатга 51100 тонна «оқ олтин» топширилди. Районда 54600 тонна пахта тайёрланади.

* РОМИТАН районидан рапорт олинди. Унда район пахтакорлари давлатга 49400 тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни бажарганликлари хабар қилинади. Район пахтакорлари ҳар гектар ердан 40,3 центнердан дурдона йиғиштириб олишга эришдилар.

Ромитанликларнинг мажбурияти яна 3 минг тонна пахта териб топширишдан иборатдир.

ИПАК ПАХТА МЎЛ БЎЛАДИ

*** НИШОН райони деҳқонлари ингичка толали пахта тайёрлаш планини бажардилар. Қабул пунктларига 15100 тонна қимматбаҳо хом ашё топширилди. Бу улкан муваффақиятга «Гулбоғ», «Ленинобод», Чўли Бегимқулов номли, «Оқ олтин», Сальвадор Альенде номли совхозларнинг миришкорлари катта ҳисса қўшдилар.**

Район заршунослари давлатга яна 100 тонна ипак пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

* Уйчи районидаги «ВЛКСМ 60 ЙИЛЛИГИ» совхози деҳқонлари мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишмоқда. Қабул пунктларига 1300 тонна дурдона топширган пахтакорлар яна 100 тонна хом ашё тайёрлаш учун курашмоқдалар.

*** Қоракўл районидаги КИРОВ номли колхоз аъзолари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Давлатга 5520 тонна «оқ олтин» топширилди. Хўжалик миришкорларининг аҳди — бу кўрсаткични 6 минг тоннага етказишдан иборат.**

* Термиз районидаги «ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ», «НАМУНА» совхозлари, Жарқўрғон районидаги «БЎСТОН» совхози азаматлари ҳам йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Давлатга тегишли равишда 6452, 3810 ва 1271 тонна пахта топширилди.

*** Тошкент областида яна икки хўжалик зафар маррасини эгаллади. Оққўрғон районидаги Ҳамид ОЛИМЖОН номли колхоз пахтапарварлари қабул пунктларига 4010 тонна хом ашё топширдилар. Ҳосилдорлик 33 центнерга етказилди. Пискент районидаги ЛЕНИН номли колхоз азаматлари эса 1200 тонналик хирмон уйдилар. Бу икки хўжалик аъзолари планга қўшимча 100 тоннадан пахта топширишга аҳд қилдилар.**

ҚЎРИҚ ХИРМОНИ

* Боёвут районидаги «ЛЕНИНИЗМ» колхози ва Сирдарё районидаги «МАЛИК» совхози азаматлари ҳам йиллик планни адо этдилар. Ватан омборларига тегишли равишда 4554 ва 9100 тонна дурдона топширилди. «Ленинизм» колхози пахтакорлари яна 350 тонна, «Малик» совхози миришкорлари эса 900 тонна хом ашё тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди:

Муборак райони — район партия комитетининг секретари Н. С. Осмонов, район ижроия комитетининг раиси Ҳ. Раҳмонов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Р. Шайхов, райсельхозтехника бошқарувчиси Н. Холиллаев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи М. Туропов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Иброҳимов, район комсомол комитетининг секретари З. Куртназаров.

Ғузор райони — район партия комитетининг секретари Р. Раҳмонов, район ижроия комитетининг раиси Г. М. Сайдалиев, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси А. Омонов, райсельхозтехника бошқарувчиси Г. Шаропов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи И. Ражабов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси К. Ҳамроев, район комсомол комитетининг секретари Н. Абдуллаев.

Шеробод райони — район партия комитетининг секретари Э. А. Эргашев, район ижроия комитетининг раиси Ж. Абдулҳакимов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси К. А. Салимов, райсельхозтехника бошқарувчиси А. Раҳматов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Б. Қодиров, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Н. Жабборов, район комсомол комитетининг секретари А. Д. Менглиев.

Ангор райони — район партия комитетининг секретари К. Бозоров, район ижроия комитетининг раиси Т. Пирматов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Ш. Маматмирзаев, райсельхозтехника бошқарувчиси Ю. Караманов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи К. Қорасоқолов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Матиев, район комсомол комитетининг секретари Р. У. Усмонова.

Ромитан райони — район партия комитетининг секретари Ҳ. Саидов, район ижроия комитетининг раиси Е. К. Собиров, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси К. Т. Шаропов, райсельхозтехника бошқарувчиси Б. Камолов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Т. Қодиров, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Ш. Ҳафизов, район комсомол комитетининг секретари У. Эргашев.

Нарпай райони — район партия комитетининг секретари И. Туропов, район ижроия комитетининг раиси И. Хўжаев, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Н. Бобоқулов, райсельхозтехника бошқарувчиси С. Аҳмедов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи У. Д. Каримов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси И. Ғиёсов, район комсомол комитетининг секретари И. Мардонов.

Пахтачи райони — район партия комитетининг секретари Т. Номозов, район ижроия комитетининг раиси П. Бозоров, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси А. Абдуалимов, райсельхозтехника бошқарувчиси Н. Махманов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Н. Кенжаев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Т. Ўткиров, район комсомол комитетининг секретари Р. Б. Умаров.

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Сурхон[...]дарё области саноат корхо[...]наларининг коллективлари [...] партия XXVI съезди қаро[...]рларини бажара бориб, ма[...]ҳсулот реализация қилиш [...] ва буюмларнинг энг муҳим [...] турларини ишлаб чиқариш юзасидан ўн бир ойлик планни 25 ноябрда бажардилар.

Ўн бир ойлик пландан ташқари 12,2 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинади. (ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК — ИДЕАЛИМИЗ

БАРЧА СОВЕТ КИШИЛАРИ ҚАТОРИ ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲАМ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ РАИСИ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ БАЁНОТИНИ ҚИЗҒИН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАБ, ТИНЧЛИК ИШИГА ЎЗ ҲИССАЛАРИНИ ҚЎШИШ МАҚСАДИДА ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ—ЎЗАК ЙИЛИ ПЛАН ВА СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРИШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР.

КУЧИМИЗ — ЖИПСЛИКДА

«Ташсельмаш» заводининг меҳнатчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг Баёнотига бағишланган митингда қатнашмоқ учун иш сменасидан кейин гальваник цехига тўпландилар.

Пармаловчи З. П. Зотова, токарь Жалолиддин Маҳсимов, меҳнат ветерани, 1926 йилдан буён КПСС аъзоси, электр монтажчи С. М. Макеев, завод директори Х. Х. Ғуломовларнинг нутқи ҳаяжон билан янграли. Улар Коммунистик партия, Совет ҳукумати, бутун совет халқи учун Ер юзида тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишдан кўра, ядро ёнғини хавфини тўхтатишдан кўра муҳимроқ иш бўлмаганлиги ва бўлмаслиги ҳақида гапирдилар.

Уруш машаққатларини бошқалардан кўра кўпроқ синаб кўрган мамлакатимиз ҳаддидан ошган империализм қаршисида қўл қовуштириб турмайди. Бунга шубҳаланмаса ҳам бўлади, дейишди митинг қатнашчилари. Ишчиларимизнинг жипслиги — бунинг гаровидир. Ҳар бир киши ўз жойида Ватан мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ишига ўз ҳиссасини қўшади.

(ЎзТАГ).

МУНОСИБ ЖАВОБ

Кейинги ўн йил мобайнида илм-фан соҳасида кўпгина жуда муҳим кашфиётлар қилинди. Инсон модда, атом ва ядро тузилишининг сирларига тобора чуқурроқ кириб бормоқда, космосни кўп жиҳатдан «ўзлаштирди». Совет олимлари ўз кашфиётларини ҳамиша тинчлик ва фақат тинчлик манфаатларига хизмат қилдиришга тайёрдирлар. Аммо Рейган маъмурияти, энди эса Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларнинг раҳбарлари ҳам цивилизация ютуқларини бутун планета халқлари бошига фалокат келтиришга қаратиш учун ҳамма ишни қилмоқдалар.

Ядро уруши хавфи биз яшаб турган уйнинг остонасига жуда яқинлаштириб қўйилганига совет кишилари бепарво қараб тура олмайдилар, чунки жафокаш Европа ерларида Американинг янги ракеталари жойлаштирилиши неча ўн йиллар давомида қитъада вужудга келтирилган ядровий кучларнинг тахминий тенглигини бузади.

Биз, олимлар ҳукуматимизнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андропов Баёнотида изҳор этилган позициясини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз.

С. АЗИМОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ЮСФР Президиумининг Раиси М. Шпилякка, Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети Президиумининг Раиси Д. Марковичга, ЮСФР Иттифоқ ижроия вечесининг Раиси М. Планинцга телеграмма йўллаб, миллий байрам — Республика куни ва Югославия Халқ озодлик антифашист вечесининг Югославия социалистик давлатига асос солган иккинчи сессияси 40 йиллиги муносабати билан Югославиянинг қардош халқларига самимий қутловлар ва энг яхши тилаклар изҳор этдилар.

Югославия меҳнаткашлари Югославия Коммунистлар союзи раҳбарлигида социализм қурилишининг жуда муҳим вазифаларини ҳал этиш билан бирга Европада ва бутун дунёда тинчликни сақлаб қолиш ҳамда мустаҳкамлаш учун актив курашмоқдалар, деб уқтирилади телеграммада.

Ҳар томонлама Совет — Югославия ҳамкорлигини биргаликда келишиб олинган принциплар ва аҳдномалар асосида янада ривожлантириш мамлакатларимиз халқларининг туб манфаатларига, тинчлик ва социализм ишига мос бўлиб тушишига ишончимиз комил.

Шу шонли айёмда сизларга, Югославия коммунистларига, барча меҳнаткашларига социалистик ғалабаларни, Югославия халқларининг қардошлиги ва бирлигини мустаҳкамлашда, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашда янгидан янги муваффақиятлар тилаймиз, дейилади телеграммада. (ТАСС).

ЛЕКТОРЛАР СЕМИНАРИ

28 ноябрь куни Москвада партия комитетлари лекторларининг Бутуниттифоқ семинар-кенгаши ўз ишини бошлади.

Семинарда КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида лекция пропагандасининг ғоявий-назарий савиясини ва таъсирчанлигини ошириш вазифалари муҳокама қилинади.

Семинар қатнашчилари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг совет жамиятини иқтисодий, социал-сиёсий ва маънавий ривожлантириш соҳасидаги қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, КПССнинг халқаро фаолияти ҳақида докладлар ва лекциялар тинглайдилар.

Семинарда КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин «Идеологик, оммавий-сиёсий ишларнинг аҳволи ва навбатдаги вазифалар тўғрисида» доклад қилди. (ТАСС).

СССР ВА ГДР ТАРИХЧИЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

28 ноябрь куни Тошкентда Совет Иттифоқи ва ГДР тарихчиларининг XXXII илмий конференцияси очилди. «Карл Маркс ва ҳозирги замон» ҳамда «Империалистик ҳарбий блоклар системалари: тарих ва ҳозирги замон» проблемаларига бағишланган конференцияни СССР Фанлар академияси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳамда СССР ва ГДР тарихчилари комиссияси ташкил этди. Конференцияда ҳар иккала мамлакатнинг таниқли олимлари иштирок этмоқдалар.

Программага мувофиқ марксизм-ленинизм таълимотининг сўнмас аҳамиятига, ҳозирги тарихий тараққиётда социалистик лагерьнинг етакчилик ролига бағишланган докладлар қилинади ва илмий ахборотлар берилади. (ЎзТАГ).

ПУДРАТ ВА АЛМАШЛАБ ЭКИШ

Шу йил давомида марказий матбуот Сурхондарё области колхозлари ва совхозларида коллектив пудратни жорий қилиш тажрибасига бир неча марта мурожаат қилди. Бунда алмашлаб экиш участкаларида ишни ташкил этишнинг практикаси диққатни айниқса, ўзига кўп тортди. Шуни эслатиб ўтмоқчимизки, бундай участка битта алмашлаб экиш участкаси негизида шакллантирилади ва у коллектив пудратда ишловчи бир неча бригадани ўз ичига олади.

Хўжалик ҳисобидаги алмашлаб экиш участкаси ўз чегараларида бир нечта бригадани бирлаштирар экан, у бу билан ўз кучини кўпайтирди, барча хизматчиларни, ҳамма техникани ва интенсивлашнинг бошқа воситаларини бевосита ишлаб чиқариш соҳасига жалб қилади. Участканинг обрў-эътибори унинг кенг кўламдаги мустақил фаолияти билан белгиланади. У йиллик фондлар ва лимитларнинг тасарруфдори, у барча моддий ва техника воситаларининг хўжайинидир. Улардан группаларга бўлиб, маневр қилиш асосида фойдаланиш юксак самара келтиряпти.

Бизнинг областимизда хўжалик ҳисобидаги 554 та алмашлаб экиш участкаси бор. Бу жонли организм бўлиб, ўзининг ишлаб чиқариш ва ижтимоий структурасига кўра динамикдир. Бундай участкада сон жиҳатдан унчалик кўп бўлмаган бошқариш аппарати, шунингдек, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ташкил этилади. Ишлаб чиқариш вазифалари билан бир қаторда социал масалаларни ҳам ҳал қилишга қодир бўлган коллектив учун бу жуда муҳимдир.

Шуниси характерлики, биринчи йилнинг ўзидаёқ алмашлаб экиш участкаларининг кам деганда учдан икки қисми мавсумнинг ғоятда мураккаб шароитларини бартараф этиб, йилни муваффақиятли якунламоқдалар, ўтган йилги кўрсаткичларни ортда қолдирмоқдалар. Бу нарса область бўйича умуман олганда ўн ой ичида давлатга ғалла, мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, узум, тухум, жун, пилла сотиш йиллик планини ортиғи билан адо этиш имконини берди. Ўтган йилдагига нисбатан гўшт, сут кўплаб етиштирилди ва тайёрланди. Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кўпгина турлари бўйича беш йиллик уч йили программаси муддатидан анча олдин адо этилди.

Табиийки, биз учун пахта етиштириш алоҳида аҳамиятга молик масаладир. Негаки, биз пахта ўлкасида яшаяпмиз ва меҳнат қиляпмиз. Маълумки, суғориладиган зонада етиштириладиган бу асосий маҳсулотнинг шу йилги ҳосилини табиат инжиқликларини кун сайин енгиш йўли билан қўлга киритишга муваффақ бўлдик. Ҳозир ноябрнинг иккинчи ярмида чаноқлар ҳамон очилмоқда ва ҳосилни йиғиб-териб олиш давом этмоқда. Мамлакатга пахта сотиш плани бажарилишига бўлган тўла-тўкис ишонч асосий масала бўлиб турибди. Кўзда тутилган 520 минг тонналик катта хирмоннинг 465 минг тоннаси ҳозирлаб қўйилди. Ингичка толали пахтани тайёрлаш мажбурияти энг яхши муддатларда ортиғи билан бажарилди. Қарийб 300 минг тонна шундай нав пахта дастлабки қайта ишлашга жўнатилди. Шундай қилиб, 1985 йилга мўлжалланган программа ҳал этилди. Ноябрнинг ўртасигача топширилган барча пахта тайёрловчилар томонидан олий сортларга қабул қилинди.

Сурхон — Шеробод водийсида бугунги кунда зарар кўрувчи пахтачилик хўжаликлари йўқ. Аммо улардаги рентабеллик даражаси ҳар хил. Илғорлар фан-техника тараққиётини кенг жорий қилиш эвазига юксак натижаларга эришмоқдалар. Масалан, коллектив пудрат ва алмашлаб экиш участкаларини, ички хўжалик ҳисобини биринчи бўлиб жорий қилган Ленин йўли райони меҳнатчилари бу гал ҳам областда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини уддаладилар. Улар ҳар гектар майдондан 40 центнердан юқори кондицияли пахта ҳосили олдилар. Агар ўтган йили район совхозлари янги ГОСТга ва янги харид нархларига ўтганда қўшимча 19,8 миллион сўм фойда кўрган бўлсалар, бу йилги мавсумда ундан 10 миллион сўм кўп фойда олдилар.

Хўш, бунга қандай қилиб эришилди?

Бу ўринда ички хўжалик ҳисобининг иқтисодий муносабатлари ва талаблари яққол кўзга ташланади. 48 та алмашлаб экиш участкасининг ҳаммаси ернинг тўла-тўкис хўжайини ва жавобгари, пировард маҳсулот учун масъулиятли бўлиб олгач, бригадалар составларини қайта кўриб чиқдилар. Унумсиз штат лавозимлари: ҳисобчилар, қоровуллар ва бошқаларни қисқартирдилар. Ҳар бир участка бўйича ҳақ оладиган 30 та ва ундан кўпроқ киши борлиги маълум бўлдики, уларсиз ҳам бемалол ҳосил етиштирса бўларкан.

Бошқариш ва хизмат кўрсатишнинг ҳамма хизмат бўлинмалари эндиликда марказлаштирилган. Бу ўринда бошқариш ходимлари уч кишидан, хизмат кўрсатувчилар эса 5—7 кишидан ошмайди. Бригада ўз таркибини ўзи шакллантиради, унда ишлаб чиқариш топшириғини бажариш учун қанча киши зарур эканлигини ўзи белгилайди. Бригада кенгаши ҳар бир кишининг ишлаб чиқариш жараёнида иштироки даражасини, иш сифатини ва шунга мувофиқ оладиган ойлик иш ҳақини адолатли белгилаб чиқади.

Участка меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг эҳтимол тутилган тежалувчи маблағнинг яккаю-ягона хўжайинидир. Коллектив пудрат иштирокчилари ойлик иш ҳақи ва пировард маҳсулот учун тўланадиган маблағ қанча бўлишини тахминан биладилар. Бироқ, шуни олиш учун ҳар бир киши виждонан меҳнат қилиши керак. Агар дангасалик қилинса, у ҳолда чигит, ёнилғи-мойлаш материаллари ортиқча ишлатилганлиги, далаларни қаровсиз қолдирганликлари,

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ: ЙИЛ ЯКУНЛАРИНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИБ

ҳосил йиғим-теримида шаҳарликларни жалб қилганликлари, маҳсулот сифатини бузганликлари ҳамда ишдаги бошқа нуқсонлари учун ўз ҳамёнларидан пул тўлашга тўғри келади. Бунинг учун эса касбдош ўртоқлар ҳам, оиладагилар ҳам ҳеч қачон раҳмат айтишмайди. Ленин йўли райони деҳқонлари янгича ишлашнинг бир йили ичидаёқ меҳнат унумдорлигини 7 процентга оширишга муваффақ бўлдилар. Иш ҳақи эса 4 процент кўпайди.

Бошқа коллективларнинг тажрибаси ҳам диққатни ўзига тортади. Яқинда область агросаноат бирлашмасида бўлиб ўтган семинарда Н. Муродов номли совхознинг бош экономисти Муҳиддин Ҳамидов қуйидаги мисолларни келтирди. Механик Норбой Тиловов бошчилик қилаётган алмашлаб экиш участкаси бу йил 235 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан 38,7 центнердан ингичка толали пахта етиштирди. Бир центнер ҳосилни етиштириш учун 24 киши-соат сарфланди. Унинг таннархи 50,3 сўмга тўғри келди. Коллектив барча кўрсаткичларни план-топшириқларида белгиланганидан ўртача 20 процентга ортиғи билан бажарди.

Яна бир характерли хусусият шундаки, участка таркибига кирувчи бригадалар учун ягона хўжалик ҳисобининг жорий қилиниши барча техникани ихтисослаштирилган бўлинмага жамлаш ва бу билан улардан фойдаланиш самарадорлигини қарийб 40 процент ўстириш имконини яратди. Қўл меҳнати сарфи кескин камайди. Чигитни аниқ экиш билан бир пайтда қатор ораларига минерал ўғитлар ва гербицидларни солиш, қатор ораларига ишлов беришнинг тиғиз цикли, ўсимликларни механик усулда чеканка қилиш, ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олишнинг жорий қилинганлиги ҳам ҳосил чўғини анча кўпайтирди ва маблағларни кўп тежаб қолишга олиб келди. Хўжалик ҳисобидаги алмашлаб экиш участкалари ташкил этилган дастлабки кунларданоқ бригадалар ўртасида дўстлик ва ўзаро ҳамкорлик, бир-бирига ёрдам бериш, иш тажрибасини кенг ўртоқлашиш ва мустаҳкам ижрочилик интизоми йўлга қўйилганлигини таъкидлаб ўтиш муҳимдир. Алмашлаб экиш схемасига кўра учта дала эртанги экинлар, еттита дала эса ғўза билан банд бўлади. Участканинг озуқа етиштирадиган бригадаси ҳар гектар майдондан салкам 200 центнердан беда ва 80 центнердан макка дони йиғиштириб олди.

Юқорида айтилган участка қишлоқ хўжалик йилини ярим миллион сўмдан зиёд фойда олиш билан якунлаяпти. Участкада ишловчи ҳар бир кишининг йиллик иш унуми 12,9 минг сўмликни ташкил этди. Бу қарийб планда белгиланганидан икки марта зиёддир. Бу даврда бир ишчига тўланадиган иш ҳақи 775 сўмга ошди.

Ишчиларнинг фикрича, мана шундай яхши натижаларга эришаётган участкаларда ҳам ишнинг пировард натижасини янада яхшилаш имконини берувчи резервлар мавжуд. Бу ўринда улар ана шу участканинг Шодмон Ўтаганов бригадаси тажрибасини кўзда тутяптилар. Бу ерда шу йил кузида ҳар гектар ҳисобига пахтадан 60 центнердан хирмон кўтарилди. Табиийки, бундай самарадорликда иқтисодий кўрсаткичлар янада юқори бўлади.

Н. Муродов номли совхоздан мисол келтирганлигим бежиз эмас. Гап шундаки, ушбу хўжалик кўп йиллар давомида қолоқлар сафида юрар эди. Унинг экономикаси 1981 йилда коллектив пудрати жорий қилингач, кескин юқорига кўтарила бошлади. Совхоз ўтган йили ўз ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан райондаги илғор хўжаликларга яқинлашди. Бу йил эса область ва республиканинг кўчма Қизил байроқларини қўлга киритишга эришди. Хўжалик давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотишнинг барча планларини бажарди. Планга қўшимча қарийб 1,5 минг тонна пахта сотиш мажбуриятини адо этиш учун реал имкониятга эга.

Область қишлоқ хўжалигида меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги шаклини жорий қилиш охирига етди ва энди унинг самараларини олавериш мумкин, деб ҳисобланса хатога йўл қўйган бўлур эдик. Ҳозир қишлоқ партия ташкилотлари, мутахассислар ва хўжалик раҳбарлари учун энг асосий вазифа эришилган муваффақиятларни таҳлил қилиш, амалиётда синалган барча янгиликларни таҳлил қилишдан иборатдир. Гап бу ерда ҳамма меҳнат коллективларини меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини камайтириш, фан-техника ютуқларини қўлланиш сингари етакчи вазифаларни ҳал этишга фаол жалб қилиш тўғрисида бормоқда.

Ички хўжалик ҳисоби ва унинг самарадорлиги кадрларнинг маҳорати ва ишчанлиги синовдан ўтадиган воситадир. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида қайд этиб ўтилган иқтисодий фикрлаш хўжалик ҳисобини ишлаб чиқаришни ташкил қилишнинг янада илғорроқ шарт-шароитларида жорий этишни ва пудратнинг бажарилиши учун коллектив масъулиятини ўз ичига олади.

Колхозлар, совхозлар ва агросаноат бирлашмаларида кундалик иқтисодий ишларни яхшилаш учун ҳали кўп иш қилиниши зарурлигини тан оламиз. Бир қатор хўжаликларда ва алмашлаб экиш участкаларида ҳисоб-китоб ишлари заифлиги, кадрларнинг етарли даражада тайёргарлик кўрмаганлиги, қатъий иқтисод режими омилини тўғри баҳолай билмаслик ўз кучини кўрсатяпти. Бир қатор хўжаликларда раҳбарлар алмашлаб экиш участкаларига расмиятчилик билан муносабатда бўлмоқдалар. Улар билан шартномалар тузиш зарур эмас, деган тасаввурда юрибдилар. Буларнинг ҳаммаси умуман олганда, жумладан, Шўрчи, Денов ва Олтинсой районларидаги айрим колхозлар ва совхозларга тегишлидир. Область партия комитети бундай практикани қоралади, йўл қўйилган камчиликлар ва нуқсонларни тузатиш учун чора-тадбирлар кўрмоқда.

Меҳнат коллективлари ҳолатини баҳолашда асосий қоида хўжалик ҳисоби топшириқларининг бажарилишидир. Бизнинг мутахассисларимиз 50 та алмашлаб экиш участкасида йилнинг ўн ойи ичидаги иш якунларини таҳлил қилиб чиқдилар. Техникадан фойдаланиш самарадорлиги юқори эмаслиги, бир килограмм сарфланган минерал ўғит ҳисобига олинадиган маҳсулот камлиги кўзга ташланмоқда. Таннарх структурасида меҳнатга ҳақ тўлаш сарф-харажати процентининг юқорилиги сезилмоқда. Бу нарса қўл меҳнати, айниқса ҳосил йиғим-теримида жуда сусткашлик билан қисқартирилаётганлиги билан боғлиқдир. Айрим участкаларда ойлик иш ҳақини белгилашда ҳаммага баб-баравар муносабатда бўлиш ҳоллари аниқланди.

Ўтказилган таҳлиллар район агросаноат бирлашмалари ва область қишлоқ хўжалиги органларининг ишлаб чиқаришдаги бошқарувчилик ролини ва агросаноат комплекси бўйича барча шерикларнинг масъулиятини ошириш зарурлигини жиддий масала қилиб қўйди. Жумладан, колхоз ва совхозларда техникадан қониқарсиз фойдаланиш фактлари область «Сельхозтехника»си ва унинг жойлардаги бўлинмалари фаолияти билан кўп жиҳатдан боғлиқдир. Қишлоқ қурилиш бўлинмаларидаги паст ижрочилик интизоми чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг тобора ошиб бораётган планларини бажаришга салбий таъсир кўрсатяпти. Маҳсулот ишлаб чиқарувчилар ва қайта ишловчилар ўртасидаги тармоқлараро алоқаларнинг сустлиги, сифат кўрсаткичларини баҳолашда хатоларга йўл қўйилишини таҳлиллар кўрсатиб турибди. Бундай ҳоллар кўпинча пахтани қабул қилишда, сабзавот ва полиз экинларини тайёрлашда учраб турибди. Афсуски, янги органларнинг раҳбарлари ва мутахассислари бу жараёнга чуқур кириб борганларича йўқ. Бу нарса уларнинг тўғридан тўғри бурчи-ку. Агросаноат комплекси иштирокчиларининг марказлаштирилган фондлари ҳозирча сусткашлик билан ташкил этиляпти.

Йилнинг дастлабки якунлари меҳнат коллективларини социал жиҳатдан ривожлантириш планлари ҳам баъзи алмашлаб экиш участкаларида бажарилмаётганлигини кўрсатмоқда. Ҳамма жойда ҳам участка ошхоналари, мавсумий эмас, доимий ишловчи болалар боғча ва яслилари очилган, деб бўлмайди. Аввалги 3,5 мингта бригада дала шийпонлари ўрнига ҳозир 554 та участка шийпонига эҳтиёж сезиляпти.

Йил ҳали тугагани йўқ. Олдимизда барча ишлаб чиқариш бўлинмалари бўйича якунларни чиқариш вазифаси турибди. Биз алмашлаб экиш схемаларига риоя қилинишини, деҳқончилик маданиятини янада ошириш тадбирларини алоҳида текшириб чиқамиз. Мана шу ишларнинг ҳаммасида алмашлаб экиш участкаларидаги янги партия ташкилотларининг, колхозлар ва совхозлардаги партия комитетларининг авангардлик роли намоён бўлиши зарурлиги очиқ-равшандир. Бу муҳим муаммолар бўлажак районлар, кейин эса область партия конференцияларида чуқур муҳокама қилинади.

Коллектив пудрат, алмашлаб экиш участкалари қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш, Озиқ-овқат программасини ҳал қилиш учун кенг имкониятлар очиб берди. Область партия ташкилоти, областнинг барча меҳнаткашлари бу йўналишда зўр қизиқиш ва тўла самарадорлик билан ишлашда давом этадилар, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун куч-ғайратни кўпайтирадилар.

А. КАРИМОВ,
Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё область комитетининг биринчи секретари.

(«Сельская жизнь», 1983 йил 25 ноябрь).

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ХАБАРЛАР ФАКТЛАР

БУГУН — ЮСФР МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

ПАРТИЗАНЛАР ЎЛКАСИ

Бугун Югославия Социалистик Федератив Республикасининг меҳнаткашлари миллий байрам — Республика кунини нишонламоқдалар. Қизил Армия ва Югославия халқ озодлик армияси зарбалари остида мамлакат фашист босқинчиларидан тозалангач, Югославия Республика деб эълон қилинган эди. Озодлик курашида Югославия партизанлари жуда катта роль ўйнадилар. Шу боисдан республикани партизанлар ўлкаси деб ҳам аташади.

Ўтган йиллар ичида Югославия халқ хўжалиги, фан ва маданияти мисли кўрилмаган даражада ўсди. Бугундан бошлаб Ўзбекистонда Югославия кунлари ўтказилади. Пахтакор ўлка меҳнаткашлари қардош Югославия халқлари эришган ютуқлар билан яқинроқ танишиш имконига эга бўладилар. Серқуёш республикамизда ўтадиган Югославия кунлари, шубҳасиз, дўстлик алоқаларини янада кенгайтиради ва тинчликни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Сиз суратда ЮСФР пойтахти—Белград шаҳрининг Юрий Гагарин кўчасидаги кўркам уйларни кўриб турибсиз. Москва билан биродарлашган бу шаҳар кундан кунга чирой очиб, кўркамлашиб боряпти.

А. Тавакалов фотоси. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

МУҲИМ ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Балатонэседда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши енгил саноат бўйича доимий комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Делегацияларнинг раҳбарлари мажлис давомида илмий-техникавий ҳамкорликнинг самарадорлигини ошириш ва илмий тадқиқот ишлари натижаларини ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш проблемалари юзасидан фикрлашиб олдилар.

ОДИЛОНА ТАНҚИД

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Эътиборли сенатор Г. Харт Рейган маъмуриятининг Марказий Америкага нисбатан ўтказаётган сиёсатини кескин танқид қилиб чиқди. Оқ уйнинг регионидаги сиёсати урушқоқлик йўлини кўзлайди, деди у «Ю. С. эй Тудей» газетасининг мухбири билан қилган суҳбатда.

«КУЧЛАРИНИ НАМОЙИШ ҚИЛМОҚДАЛАР»

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Гондурас территориясида қарийб тўрт ойдан бери давом этаётган «Биг Пайн-2» деб аталган иғвогарлик машқларида Американинг беш мингга яқин солдати қатнашмоқда. Шу машқлардан Никарагуанинг сандиночи ҳукуматига қўпол тазйиқ қилиш учун фойдаланилмоқда.

ТАБИИЙ ЖАВОБ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). АҚШдаги энг катта жамоат ташкилотларидан бири — «Ҳаётга қобил дунё учун курашувчи кенгаш»нинг президенти, Массачусетс технология институтининг профессори Ж. Ратженс бундай деди: «Американинг янги ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштириш бутун инсоният учун энг фожиали оқибатларга олиб бориши мумкин бўлган хато ишдир».

Олим мудофаа соҳасида Совет Иттифоқи кўришга мажбур бўлган чораларга тўхталиб, бу чоралар «Қўшма Штатларнинг сиёсатига табиий жавобдир» деб таъкидлади. (ТАСС).

УРУШ ХАВФИ ДАФ ЭТИЛСИН

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг инсониятни даҳшатли хавф-хатардан сақлаб қолиш мақсадини кўзлаган Баёноти бутун дунёда зўр эътибор билан жиддий равишда кутиб олинди. Совет Иттифоқи раҳбарлари АҚШ ҳукуматини ва НАТОдаги бошқа давлатлар ҳукуматларини Вашингтоннинг Ғарбий Европада Американинг биринчи зарба уришига мўлжалланган ядровий ракеталарини жойлаштиришдан иборат милитаристик йўлининг хатарли эканлиги хусусида неча марталаб огоҳлантирган эдилар. Шунга қарамай, Ғарбий Германия бундестаги ГФР сайловчилари учдан икки қисмининг хоҳиш-иродасини назарписанд қилмай, ана шу ракеталар жойлаштирилишини маъқуллаган резолюцияни 22 ноябрь куни тасдиқлади. Англия ва Италия парламентлари ҳам худди шундай қарор қабул қилди. Эртаси кунидёқ ГФР ҳукуматининг вакили Америка «Першинг»ларининг дастлабки қисмлари самолётларда Ғарбий Германияга келтирилганлигини эълон қилди. Бундан аввал Англияда қанотли ракеталар ўрнатила бошланган эди.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотида АҚШ ана шундай телбаларча қадами натижасида Европа халқлари бошига фалокат келтирадиган реал хавф тўғрисидаги аччиқ ҳақиқат айтиб ўтилган. Баёнотда шу нарса яққол кўрсатилганки, ўз халқларининг хоҳиш-иродасига хилоф равишда Американинг ракеталари ўрнатилишига йўл очиб қўйган ГФР, Англия ва Италия ҳукуматлари калтабинлик сиёсатининг оқибатлари учун бутун масъулиятни АҚШ ҳукумати билан бирга ўз зиммаларига олдилар. Мана шундай оқибатлар ҳақида Совет Иттифоқи анча илгари огоҳлантириб қўйган эди.

Вужудга келган вазиятнинг хавф-хатарига берилган принципиал баҳо Ғарб пойтахтларида саросималик уйғотди. НАТОдагилар ўз халқларидан қўрқадилар, улар ўзларининг барча найранглари барбод бўлганлигидан чўчиб қолганлар, улар ана шундай найранглар ёрдамида лақмаларни лақиллатиш ниятида эдилар.

Ва ниҳоят, НАТО мамлакатларининг пойтахтларида Женевадаги музокаралар Европада «Першинг-2» ва қанотли ракеталар жойлаштирилганидан кейин тўхтаб қолмайди деган фикр зўр бериб сингдирилди. Аксинча ана шу пойтахтларда гўё Америка ракеталари жойлаштирила бошланганидан кейин музокараларга янги турткн берилиб, яна ҳам самаралироқ бўлиб қолади, деган кўпдан-кўп баёнотлар берилди. Совет Иттифоқининг қисқартириладиган ракеталарни йўқ қилишга тайёрлиги эса «ён бериш» деб, «Ғарб «зарур қатъиятни» сақлаб қолган ва Европада Американинг янги ракеталарини жойлаштиришга киришган тақдирда яна бошқа нарсаларда «ён бериши» мумкин деб тасвирланди.

Ҳозир ҳамма шунга яққол ишонч ҳосил қила олдики, совет раҳбарлари сўзларини беҳудага совурмайдилар, Америка ракеталарининг Ғарбий Европада жойлаштирилиши — Совет Иттифоқигагина эмас, шу билан бирга бутун социалистик ҳамдўстликка ҳам қилинган ошкора дағдаға бўлиб, буларнинг ҳаммасига жавобан самарали чоралар кўрилди.

Совет Иттифоқи АҚШнинг Женева музокараларидан ўз милитаристик ҳаракатларини ниқоблаш учун фойдаланиш режаларини барбод этди ва шу музокараларда ўзининг бундан буён қатнаша олиши мумкин эмаслигини билдирди. Совет Иттифоқи СССРнинг Европа қисмида ўртача олисликка учириладиган Совет ядро воситаларини жойлаштирмай қўйиш тўғрисида бир томонлама тартибда қабул этилган қарор бекор қилинди. ГДР ва ЧССР ҳукуматлари билан келишиб, шу мамлакатларнинг территориясида оширилган олисликка учириладиган оператив-тактик ракеталарни жойлаштириш юзасидан бирмунча вақт муқаддам бошланган тайёргарлик ишлари жадаллаштирилади ва ниҳоят АҚШ ўз ракеталарини Европада жойлаштириш йўли билан Совет Иттифоқи учун ядро уруши хавфини кучайтираётган экан, тегишли совет воситалари шу вазиятни ҳисобга олиб океан районларида ва денгизларда жойлаштирилади. Бизнинг мана шу воситаларимиз ўз характеристикалари жиҳатидан биз ва иттифоқчиларимиз учун Американинг Европада жойлаштирилаётган ракеталари соладиган хавфга бас келадиган бўлади.

Мана шу барча тадбирлар асосида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари Американинг янги ракеталари жойлаштирилишига жавобан ўз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун барча зарур ишларни қилишга азму қарор берганлиги хусусида ҳеч ким салгина бўлса-да шубҳаланмаслиги керак. Шу билан бирга Совет Иттифоқи ялпи қирғин қуроллари ишлаб чиқариш ва уларни тўплаш соҳасидаги мусобақанинг принципиал душмани эканлигини, бу йўл инсоният олдида турган биронта ҳам проблемани: давлатларни иқтисодий ривожлантириш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, кишилар учун энг оддий турмуш шароитини яратиш, уларнинг овқатланиши, сиҳат-саломатлиги, билим олиши проблемаларини ҳал этишга олиб келмаслигини бутун дунёда тобора кўпроқ тушунмоқдалар.

НАТО раҳбарлари ҳозир Женева музокаралари тўхтатилганлиги хусусида қанчалик сохта кўз ёши тўкмасинлар, улар ўзларини сулҳпарварлар қилиб кўрсатишдан ожиздирлар. Рейган маъмуриятининг сиёсати ўз халқи учун ва бошқа мамлакатларнинг халқлари учун вужудга келтирган ядро уруши хавфидан қутулиш йўлини улар эмас, балки Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар таърифлаб берган. Совет Иттифоқи шунга аминдирки, деб таъкидлади ўртоқ Ю. В. Андропов, тинчлик қурол-яроғларнинг тобора янги-янги турларини кўпайтириш ва ихтиро қилиш йўли билан эмас, балки аксинча мавжуд қурол-яроғларни мислсиз жуда паст даражага тушириш йўли билан мустаҳкамланиши ва шу йўл билан халқларнинг хавфсизлиги гарантияланиши мумкин.

Фақат катта-катта моддий, интеллектуал ва бошқа ресурслар ноўрин сарфланаётганлиги оқибатида инсониятнинг ҳал қилинмай келаётган вазифалари ҳаддан ташқари кўп. Мана шу нуқтаи назардан олганда ҳам ядро қуролини ва бошқа қуролларни тубдан қисқартириш тўғрисида бир битимга эришиш барча халқлар учун наф келтирган бўлур эди.

Совет раҳбарлари совет халқининг хоҳиш-иродасини бажариб, уруш хавфини даф қилиш, ҳозирги ва келажак авлодлар учун тинчликни сақлаб қолиш йўлида бундан буён ҳам ҳамма ишларни қилаверишларини билдирадилар.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ГАЗЕТХОНЛАР МУЛОҲАЗАСИ

БИЗ ИСТАЙМИЗКИ...

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповнинг Баёнотини совет кишилари қизғин маъқуллаб кутиб олдилар. Баёнотда ифодаланган совет тинчликсевар ташқи сиёсати ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Редакциямизга келаётган хатлар бундан гувоҳлик бериб турибди. Қуйида ана шундай хатлардан айримлари билан танишасиз.

«Биз, Деҳқонобод районининг Оқработ қишлоғида яшовчи 75 дан 87 ёшгача бўлган 25 нафар ветеран ўртоқ Ю. В. Андропов Баёноти ва жавобларини ўқиб шундай хулосага келдикки, Рейган бошлиқ Америка маъмурияти инсониятга қарши ёвуз ҳаракатини тўхтатмаётир ва қуролланиш пойгасини авж олдирмоқда.

Биз ветеранларнинг кўпчилигимиз биринчи ва иккинчи жаҳон урушларининг қатнашчисимиз. Уруш нималигини жуда яхши биламиз. Эндиликда бундай урушларни болаларимиз кўрмаслигини тилаймиз. Ўртоқ Ю. В. Андропов Баёнотини маъқуллаймиз ва тинчликни таъминлаш учун тўғри жавоб деб ҳисоблаймиз».

Ветеранлар номидан

А. ТОҒАЙМУРОДОВ.
Қашқадарё области.

* * *

«Давлатимиз ташкил топган кундан бошлаб тинчлик учун курашмоқда. Айни пайтда барча совет кишилари барқарор тинчлик учун курашиб, орзу-умидларини рўёбга чиқармоқдалар. Жаҳон халқлари тинчлик истайдилар. Уруш ҳеч кимга керак эмас. Жаҳонга тинчлик керак! Биз мураббийлар, тарбиячилар ва барча педагоглар ўртоқ Ю. В. Андропов Баёнотини қўллаб-қувватлаймиз ва маъқуллаймиз».

Р. ЁДГОРОВ,
Фарғона область, Риштон районидаги 38-мактаб ўқитувчиси.

* * *

«Мен 5 фарзанд онасиман. 9 йилдан бери бошланғич синфларга таълим бераман. Бутун дунёдаги тинчликсевар кишилар қатори мен ҳам ўртоқ Ю. В. Андропов Баёнотида қайд қилинган совет тинчлик сиёсатини қўллаб қувватлайман. Биз дарсларни яхши ўзлаштириш билан бир қаторда пахтакор ота-оналаримизга яқиндан ёрдам беряпмиз. Пахта теримида берган ёрдамимизни тинчлик ишига қўшган ҳиссамиз деб билгайсизлар».

Д. ЎРОЗМЕТОВА,
ҚҚАССР Амударё районидаги Низомий номли мактаб.

* * *

«Бахмал райони меҳнаткашлари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Баёнотини қизғин маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар. Айни пайтда Вашингтон маъмуриятининг асоссиз туҳматлари ва дағдағаларини рад этиб, ер юзида барқарор тинчлик ўрнатилишини талаб қилмоқдалар.

Биз шонли Ватанимизнинг тинчлик посбони эканидан чексиз фахрланамиз».

Т. АЛПОМИШЕВА,
А. АЛПОМИШЕВ,
меҳнат ветеранлари.

* * *

Наманган шаҳридан **Усмон ота Қаландаров**, Чирчиқ шаҳридан уруш инвалиди **Карим Матёқубов**, Хатирчи районидаги комсомол-ёшлар бри[illegible]дасининг аъзоси **Гулно[illegible]ра Ғаффарова**, Шофиркон [illegible] районидан ўқитувчи **Гулнора** [illegible] **Жўраева**, Янгиқўрғон [illegible] районидан уруш ветерани **Ш[illegible]амсиддин Абдуллаев**, Урганч [illegible] шаҳридан Клара **Самандарова**, [illegible] Шуманай районидан Тўхтагул [illegible] **Каршоубоева**, Риштон районидан Рус[illegible]там **Бойматов** ва бошқаларнинг хатларида ҳа[illegible] Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатидан ма[illegible]мнуният, АҚШ маъмурларининг риёкорлигидан ташвиш изҳор этилган.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР»—«КОРРЕСПОНДЕНТ»

«Совет Ўзбекистони» газетаси ва Ўзбекистон Журналистлар союзининг ижтимоий-сиёсий ойлик журнали — «Мухбир» — «Корреспондент»нинг ноябрь сони босмадан чиқди.

Журнал «Танқиднинг таъсирчанлиги» сарлавҳали бош мақола билан очилади. «Матбуотга партиявий раҳбарлик» рубрикаси остида Оҳангарон район «Оҳангарон» газетасининг редактори А. Аъзамовнинг «Бизнинг умумий ишимиз» мақоласи берилган. Журналнинг «Практика» бўлимида «КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари — ҳаётга!» рубрикаси остида «Комсомолец Узбекистана» газетасининг бўлим мудири Н. Ганюхинанинг «Билим ва ишонч», «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши» рубрикаси остида Жарқўрғон район «Жарқўрғон ҳақиқати» газетаси редактори ўринбосари Т. Эшқораевнинг «Илғор тажрибалар — халқ мулки», «Советобод тонги» газетасининг ходимлари Б. Шамсиев ва А. Сатторовнинг «Муҳим мавзу» мақолалари эълон қилинган.

Бу сонда Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг секретари, ишчи-деҳқон мухбирлар билан ишлаш комиссиясининг раиси Р. Нуруллиннинг «Матбуотнинг содиқ ёрдамчилари», Жиззах ҳақиқати» газетаси бўлим мудири У. Очиловнинг «Газета кўмакчилари», Охунбобоев район «Ленин йўли» газетасининг жамоатчи мухбири Ғ. Ўрмоновнинг «Ҳаётнинг бир булаги» мақолалари ҳам ўрин олган.

6000000

61 ЦЕНТНЕРЛИК МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Беруний районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхози гектаридан 61 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, рекорд кўрсаткичга эришди. Мухбиримизнинг правление раиси Отажон АБДУЛЛАЕВ билан суҳбати ана шу муваффақиятга эришишдаги асосий омиллар ва галдаги вазифалар ҳақида боради.

Мухбир — Колхоз меҳнат аҳлининг 61 центнерлик ҳосил маррасини эгаллашдаги тажрибалари тўғрисида сўзлаб берсангиз.

Раис — Ҳар бир коллектив аъзоси ҳаётда маълум мақсад билан яшайди. Кўзлаган мақсадига эришмоқ учун астойдил курашади. Ўт келса ўтиб, сув келса кечиб, юз берган қийинчиликларни енгади. Пировард натижа қувончли бўлгач, азоб-уқубатларни унутади. Порлоқ истиқбол, улкан режалар ҳақида ўйлайди.

Шу жиҳатдан олганда колхозчи-деҳқонларимиз йил бошидаёқ катта мақсадни кўзлаб иш бошладилар. Мақсадимиз ҳар гектар майдондан 46,6 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш, она-Ватанга 2935 тонна юқори сорт пахта етказиб беришдан иборат бўлди. Янги ўзлаштириладиган ер майдони чекланган бизнинг шароитимизда бу анча дуруст ҳосил ҳисобланади. Ялпи пахта миқдорини ҳосилдорликни кўтариш ҳисобига кўпайтириш мумкин. Бошқа имкониятимиз йўқ.

Ана шундай тиғиз шароитда гектарларнинг роса, кўчатлар сонининг бут бўлишини таъминлаш, ҳар туп ғўза ниҳолини серҳосил қилиб ўстириш, мавсум охиригача тўла сақлаб қолиш биринчи даражали аҳамиятга моликдир. Пахтакорларимиз амалда шундай қилдилар. Масаланинг яна бир нозик томони — ҳосилнинг эртаги бўлишига эришиш, қишлоқ хўжалик касалликлари ва зараркунандаларидан муҳофаза этиш керак. Бу билан сортнинг юқори бўлиши, ҳосилдорликнинг кўтарилишига эришилади. Ниҳоят, пахта йиғим-теримини қисқа фурсатларда ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш лозим. Сабаби, пахтачилик соҳасидаги умумий ишларнинг 50 фоиздан кўпроғини терим ташкил этади.

Шу ўринда ёз ойларидагина юз берган қийинчиликлардан айримларини эслатиб ўтмоқчиман. Иссиқлик ҳарорати ўта юқори бўлди. Бу ҳам камлик қилганидек, сув тақчиллиги яққол сезилди. Ҳарорат таъсирида қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайди. Азамат пахтакорларимиз барча қийинчиликларни ҳалол меҳнат билан енгдилар. Пахтадан рекорд ҳосил етиштирдилар.

Айни долзарб кунларда республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати эълон қилинди. Биз пахта йиғимтеримини ана шу Мурожаат асосида ташкил қилдик. Хўш, пировард натижа қандай бўлди? Шуни қувонч билан айтиш керакки, колхозимиз бўйича ҳар гектар майдондан 46,6 центнердан хирмон кўтариб, тайёрлов пунктига 2935 тонна пахта етказиб бериб, йиллик планни муддатидан илгари бажардик. Бугунга келиб, ҳар гектар ердан 61 центнердан «оқ олтин» териб олдик. Ялпи хирмон 3850 тоннага яқинлашиб қолди. Демоқчиманки, бизнинг Беруний районимиз шароитида барча хўжаликларда ҳосилдорликни кескин кўтариш учун барча шарт-шароит ва имкониятлар бор. Район партия, совет ташкилотлари пахтакорларимизнинг диққат-эътиборини ана шу ғоятда муҳим масалага қаратиб келди.

Мухбир — Бу йил турли сабабларга кўра машина теримида кутилганча натижага эришилмади. Бу борада сиз раҳбарлик қилаётган хўжаликнинг иш якуни қандай бўлди?

Раис — Колхозимиз бўйича машина терими плани 116 процент бажарилди. Бункерлардан 2500 тоннага яқин дурдона тўкилди. Биргина мисол келтираман. Тўли Жўмақов, Гулимбой Хўжанов ва бошқа механик-ҳайдовчиларимиз ўзлари бошқарган «зангори кема»ларда 250-260 тоннадан пахта териб, хўжалигимизнинг ютуғига катта ҳисса қўшдилар. Машиналарда терилган пахта ҳам, қўлда терилган пахта ҳам фақат юқори сортларга қабул қилинди. Бу билан хўжалигимизнинг иқтисодий самарадорлиги ҳар йилдагидан ҳам кўтарилди. Рентабеллик ўсди. Соф фойда кўпайди. Демак, колхозимизнинг умумий, колхозчи-деҳқонларимизнинг шахсий даромадлари ҳам кескин ортади. Бўлинмас фондга катта маблағ ажратамиз. Қурилиш-ободончилик ишларини янада кучайтиришга мустаҳкам замин яратилди.

Мухбир — Бригадаларнинг кўрсаткичлари қандай бўлди?

Раис — Ҳамма бригадаларимиз йиллик пахта тайёрлаш планлари ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажарди. Қодир Жумабоев бошлиқ бригада аъзолари тайёрлов пунктига пландаги 172,2 тонна ўрнига 260 тоннага яқин пахта жўнатди. Ҳосилдорлик 63 центнерни ташкил этди. Шомурод Йўлдошев бошлиқ бригаданинг кўрсаткичи ҳам бундан кам бўлмади. Бир сўз билан айтганда, барча бригадаларимиз аъзолари мўл ҳосил учун курашда, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар, ҳамон жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Мухбир — Қолган ҳосилни тезроқ саранжом-сариштa талаб олиш, келаси йил юқори ҳосилига мустаҳкам замин яратиш борасида қандай тадбирлар амалга оширилаяпти?

Раис — Биз пахта йиғим-теримини республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати асосида жадал суръатлар билан давом эттирмоқдамиз. Бирор теримчи ёки ёрдамчи ҳали пахтазорларни тарк этгани йўқ. Механизаторларимиз барча хил механизм-агрегатларни бир маромда ишлатмоқдалар. Терилган пахта ва кўсаклар агрегатлардан чиқарилиб, пешма-пеш пунктларга жўнатилмоқда. Комсомол-ёшлардан ташкил топган зарбдор отрядларнинг аъзолари ҳар бир картанинг ҳосилини сўнгги граммларигача териб олишда ибрат намунасини кўрсатмоқдалар. Яқин кунларда ғўзапоя юладиган ва пайкаллардан четга ташиб чиқарадиган механизмларни ишга туширамиз.

Агротехниканинг кузги-қишки тадбирларини амалга ошириш юзасидан махсус тадбирлар белгилаб чиқдик. Бунда қишлоқ хўжалик техникаси ремонти, органик ўғитлар тўплашни кучайтиришга алоҳида эътибор берилган. Шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, колхозимизда рекорд ҳосил олишда органик ўғитлар ҳал қилувчи роль ўйнади. Ҳар гектар ер ҳисобига камида 45-50 тоннадан органик ўғитлар солишни асосий ишлардан бири қилиб қўйдик. Махсус бригадалар тузиб, уларга ишчи кучлари, транспорт воситалари ажратиб берилди. Ерга яхоб бериш, шўр ювиш, кадрларни агрозоотехника курслари, илғор тажриба мактабларида ўқитиб, малакасини ошириш бўйича ҳам кўп ишлар қиламиз.

Хўжалик йилининг якунидан мамнунмиз. Лекин келаси йилги режаларни ҳозирдан бошлаб изчиллик билан амалга оширишни унутмаслигимиз керак. 1984 йилда нишонланадиган Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топган куннинг 60 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш зиммамизга янада каттароқ ва масъулиятлироқ вазифалар юклашини яхши тушунамиз. Режани шунга қараб олаётирмиз.

● ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Қўриқ Баҳористон районидаги «Партия XXV съезди» совхози пахтакорлари пешана тери эвазига етиштирилган ҳосилнинг бир мисқолига ҳам гард юқтирмаслик учун курашмоқдалар. Мутахассислардан тузилган махсус сифат комиссияси аъзолари пахтазорларни мунтазам назоратдан ўтказишяпти. Суратда: совхоз партия ташкилотининг секретари Н. Ҳамроев, халқ контроли группаси аъзолари Б. Ҳайитов, Э. Икромов, Ж. Қўчқоров, Х. Ғуломов ўртоқлар иш устида.

Ш. Шаропов фотоси (ЎзТАГ).

МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ

Шифокорлар далада

Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати биз, шифокорларни дала меҳнаткашларига ҳар қачонгидан ҳам намунали хизмат кўрсатишга даъват этди. Шундай қиляпмиз ҳам. Ҳар бир бригадага биттадан ўрта медицина ходими биркитиб қўйганмиз. Дала шийпонларида санитария бурчаклари бўлиб, уларда керакли дори-дармонлар билан таъминланган аптечкалар мавжуд. Барча районларда кўчма амбулаториялар ва дорихоналар ташкил этилган. Уларга 227 шифокор, уч юздан ортиқ фельдшер, 571 медицина ҳамшираси биркитилган. Дала шийпонлари водопровод ҳамда артезиан суви билан таъминланган. Айримларига тоза ичимлик сув келтириб берилмоқда. Бунинг учун алоҳида транспорт воситалари ажратилган.

Фарзандидан кўнгли тўқ аёлларнинг ишлари ҳам унумли бўлиши табиий. Дала шийпонларидаги мавсумий боғчалар ҳамиша шифокорларнинг диққат марказида турибди. Область соғлиқни сақлаш бўлими қошидаги доимий комиссия ва штаб аъзолари медицина муассасалари олиб бораётган тадбирларга яқиндан раҳбарлик қилмоқда. Улар жойлардаги аҳволни чуқур ўрганиб, ютуқларни умумлаштириб, камчиликларни дарҳол бартараф этаётирлар. Қўриқ Комсомолобод, Бўз, Хўжаобод районларида пахтакорларга тиббий ёрдам кўрсатиш ишлари яхши йўлга қўйилган. Мавжуд даволаш муассасаларининг 70 фоизи хизматни бевосита дала шийпонларига кўчирган.

Ишимизда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Айрим хўжаликларда теримчи ва механизаторлар саломатлиги тўғрисидаги ғамхўрлик бугунги кун талабларидан орқада қолмоқда. Бу гап кўпроқ Олтинкўл районидаги баъзи колхозлар раҳбарларига тааллуқлидир. Область соғлиқни сақлаш бўлими томонидан ўтказилган текширишда Олтинкўл районида кўчма амбулатория дала шийпонларига ўз вақтида бормаётганлиги, баъзи жойларда аптечкалар зарур дори-дармонлар билан таъминланмаганлиги, санитария назорати бўшлиги аниқланди. Ҳозир бу камчиликлар бартараф этилмоқда.

А. ХЎЖАҚОВ,
Андижон область соғлиқни сақлаш бўлими мудири.

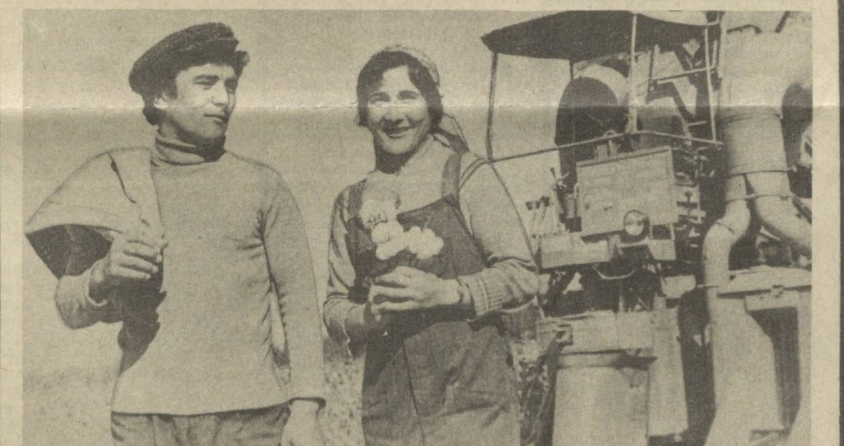

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ Қўшкўпир районидаги Ленин номли колхозда оилавий экипажлар кўп. Ана шулардан бири Гавҳар Саидова ва унинг турмуш ўртоғи Рўзимбой Абдуллаевлар экипажидир. Бу икки ёш мавсумда 600 тонна «оқ олтин»ни агрегатлар бункеридан тўкиш мажбуриятини олишганди. Улар ваъдага вафо қилиш учун пахтазорларда чинакамига жасорат кўрсатдилар. Терим машиналари асосан икки сменада ишлатилди. Оқибатда улар ўз сўзларининг устидан чиқиб, колхозининг улкан хирмонига 600 тонна «оқ олтин» тўкдилар. СУРАТДА: мавсум илғорлари Г. Саидова ва Р. Абдуллаев ўртоқлар.

Қ. Қадамов фотоси.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ—ҲАЁТ ЧИРОҒИ

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ВА МАСЪУЛИЯТ

● ҲОСИЛНИНГ 90 ПРОЦЕНТИ — МАШИНАЛАРДА
● ЙИҒИМ-ТЕРИМДА ТЕЗКОРЛИК ВА СИФАТ
● ШУ КУНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРИ
● НАВБАТ — ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТГА

Юксак марра эгалланишига битта алпона қадам қолди. Кундалик пахта йиғим-терими ҳақидаги маълумот республика меҳнаткашларининг пировард натижа — ғалабани, албатта, қўлга киритишларидан далолат бериб турибди. Бунинг учун эса звено, бригададан тортиб район, область миқёсигача кундалик пахта теримида гарчанд йиллик план ёки мажбурият бажарилган бўлса ҳам — суръат пастга тушмаслиги керак. Гагарин районидаги «Партия XXIV съезди» совхозидаги меҳнат кўтаринкилиги, план-топшириқларни бажаришдаги маънавий жавобгарлик ҳисси, Ватан олдидаги бурч масъулияти — муваффақиятларнинг асоси бўлиб хизмат қилмоқда. 12,5 минг тоннадан зиёд хирмон уйиш учун курашаётган хўжалик пахтакорлари бугун-эрта мақсадга эришадилар. Давлатга ингичка толали пахта топшириш плани эса оширив уддаланди. Бироқ, гап шундаки, далада ҳали мажбуриятда кўзда тутилгандан ҳам кўпроқ ҳосил бор. Хўжалик бўйича кунлик ўсиш эса 1—1,5 процентни ташкил қилаётир.

— Кунлик суръатни туширмаслик ҳозирги куннинг долзарб вазифасидир, — дейди совхоз директори М. Харисов. — Бунинг учун одам ва техника кучидан тўлароқ фойдаланишга ҳаракат қиляпмиз. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатида ҳам ишни шундай ташкил этиш зарурлиги алоҳида уқтирилган. Ҳозирги кун — мажбуриятимизни бажариб, оширилган қўшимча мажбуриятни ҳам адо этишни тақозо этмоқда. Буни амалда исботлаган бригадалар сони тобора кўпаймоқда. Дуруст натижаларга эришишимизда амалга оширилаётган турли тадбирлар ютуқларимиз гарови бўлаётир.

Директор бу ўринда пахтакорларга яратиб берилган турли қулайликлар — маданий-маиший, медицина, савдо хизмати, рағбатлантириш омилларини назарда тутгани шубҳасиз. 1-агроучастка 3-бригадаси бошлиғи, район Совети депутати, коммунист Зиёдулла Шоймардонов билан бўлган суҳбатимиз ҳам буни тасдиқлади. Бригада аъзолари Тошкент технологиясига амал қилиб, ҳосилнинг 90 процентдан зиёдини машиналар билан йиғиштириб олдилар ва районда биринчилар қаторида давлат планини бажардилар. 33 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ёки 132 тонна пахта 15 октябрдаёқ давлатга топширилди. 50 центнерлик марра эса 1 ноябрдаёқ эгалланди. Катта хирмонга уйилган пахтанинг деярли ҳаммаси юқори сортларга қабул қилинди. Эндиги марра — 60 центнер.

Ўн йилдан бери бригадирлик қилиб келаётган З. Шоймардонов оилавий экипажга ҳам бошчилик қилади. Зиёдулла ва Муҳаммад Шоймардонов ҳамда Ражаб Худоёровлардан иборат экипаж аъзолари ўз ва қўшни бригада майдонларидан ҳозиргача «зангори кема»лари билан 370 тонна «оқ олтин» тердилар. Бу рақам мавсум охиригача 430 тоннани ташкил этади. Шуниси диққатга сазоворки З. Шоймардонов бошлиқ бригада давлатга ғалла топшириш бўйича оширилган қўшимча мажбуриятини ҳам (96 тонна ўрнига 174 тонна) шараф билан бажарди.

— Социалистик мусобақа ютуқларимиз омили бўлмоқда, — дейди тажрибали бригадир. — Ўтган йили Йўлдош Насриддинов бригадаси билан мусобақалашиб, совхозда биринчилар қаторида планни бажарган эдик. Мусобақадошлар гектаридан 43 центнер, бизлар эса салкам 60 центнердан ҳосил кўтаргандик. Бу йилги мусобақадошим Бекмурод Зайниев бригадаси эса 50 центнер учун курашяпти.

Чиндан ҳам бригада аъзолари пахтага меҳр қўйиб, ардоқлаб, бахт-иқбол, обрў-эътибор топяптилар. Бригада аъзолари ҳалол меҳнатлари эвазига ўтган йили салкам 70 минг сўмлик мукофот пули олган эдилар. 1983 йилда бу рақам янада ошади. З. Шоймардонов бошлиқ оилавий экипаж эса мусобақа пешқадами бўлиб «Жигули» енгил машинаси билан тақдирланди. Пахтакорлар хонадонларидаги замонавий мебель, телевизор, турли маркадаги енгил автомашиналар ҳам пахта ва шижоатли меҳнат орқасидан. Зеро, шулар туфайли деҳқонлар чироғи янада ёруғроқ ёниб, истиқболли йўлларни кўрсатиб турибди.

А. МАННОПОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АДАБИЙ ЎЙЛАР

ТЕАТРНИНГ УЧ ИЛДИЗИ

ДРАМАТУРГ, РЕЖИССЁР, АКТЁР

КПСС Марказий Комитетининг тарихий июнь (1983 йил) Пленуми совет санъаткорларининг мамлакатимизда коммунистик қурилиш муҳим вазифаларини бажаришдаги иштирокига юксак баҳо берди. Айни чоғда у ҳар бир санъаткорнинг халқ, партия ва замон олдидаги гражданлик бурчини фаол ўташга, даврни, ҳаётни, воқеликдаги зиддиятларни — барчасини мустаҳкам партиявий позицияда туриб ҳаққоний баҳолашга, сиёсий ўткир, ғоявий чуқур ва бадиий етук асарлар яратишга даъват этди. Пленум социалистик жамият такомили кишиларнинг маънавий камол топиши билан жипс боғлиқ масала эканлигига алоҳида урғу берди ва ижодий ходимларни шахснинг маънавий эҳтиёжи ва эстетик талабига жавоб берадиган, унинг ғоявий, сиёсий ва ахлоқий қиёфасига, интилишлари ва фаолиятига таъсир этадиган асарлар, яъни ижтимоий-ахлоқий идеалининг юксаклиги билан ҳозирги авлод қалбига ҳамоҳанг ижобий қаҳрамон образини яратишга чорлади. Бу ўзбек адабиётига, шу жумладан, ўзбек театр санъатига ҳам бевосита дахлдор вазифалардир.

Нега театрларимиз имкониятдан тўла фойдаланмаяпти, нега ўз жозибаси ва мафтункор қудратини намойиш қилолмаяпти? Инсоннинг ақли ва қалби учун мислсиз кураш кетаётган ҳозирги пайтда театрларимизнинг майда қадам босишига сабаб нима? Театрнинг халқ, партия олдидаги ижтимоий бурчини, гражданлик бурчини бажариши учта қудратли кучга боғлиқ. Бу — драматург, режиссёр ва актёр. Буларни театрнинг уч илдизи дейиш мумкин. Буларнинг биртасидан ҳаёт шарбати келмаса ёки, Криловнинг «Оққуш, чўртан балиқ ва қисқичбақа» масалидагидек, учаласи уч томонга тортса, театр яшай олмайди. Биздаги театр ҳақидаги баҳс ва мулоҳазаларимизда, янги спектакллар кўриги ва муҳокамасида гоҳ режиссёрни биринчи ўринга қўйиб, драматург роли камситилади, гоҳ театр тақдирини бадиий асар даражаси ҳал қилади, гоҳ барча ютуқлар калити актёрнинг маҳоратида, деган бир томонлама фикр-хулоса айтилади. Аслида, буларнинг бирини иккинчисидан баланд ёки паст қўйиб бўлмайди. Пьеса режиссёр ва актёр воситасидагина парвоз эта олади. Т. Манн театрни мустақил давлатга, пьесани унинг меҳмонига ўхшатгач, бундай таъкидлайди: «Санъат асари бу «спектаклдир», текст эса — унинг учун асос холос... Театр адабиётнинг фақат хизматкори бўлиб қололмайди, у ҳаддан ташқари қудратли, ниҳоятда бебош». Мана бу фикрлар режиссёрнинг роли театрда нақадар зўр эканлигини тасдиқлаб турибди. Одамларнинг диди ва маънавий эҳтиёжи ошган, кино ва телевидениенинг театр билан ижодий мусобақаси кучайган ҳозирги пайтда янги шаклларни, янги ифода воситаларини, янги йўлларни дадил қидирмасдан илож йўқ.

Республикамизда шов-шувга сабаб бўлган спектаклларни аҳён-аҳёндагина кўрамиз. Ўзбек театри республикамизга, унинг санъатига катта шуҳрат келтирган ёрқин талант эгаси бўлган, шуҳрати сўнмас актёрларни берди. Агар ҳозир жаҳонга машҳур совет актёрларини эсласак, булар аввало даврнинг етук шахсларидир, уларнинг шахсияти ҳам мафтункор, гражданлик бурчини чуқур идрок қилган кишилардир.

Театрдаги ҳаётни илдизсиз — бадиий асарсиз мутлақо тасаввур этиб бўлмайди. Станиславский «Бизнинг коллектив ижодимиз драматургдан бошланади, усиз артистлар ва режиссёр учун қиладиган иш йўқ», деб бежиз айтмаган. Булардан пьесанинг театр тақдирида тутган ўрни нақадар юксак баҳоланиши англашиниб турибди. Драматургиямизнинг босиб ўтган самарали йўли ва эришган ютуқлари, қўлга киритган тажрибалари, традициялари шундан далолат бериб турибди: халқ тақдирини кўрсатувчи, даврнинг илғор тенденциясини ва руҳини ўзида мужассамлаштирган, курашчан ижобий қаҳрамонлар образини гавдалантирган, воқеликдаги ўткир зиддиятларни ҳаққоний таҳлил қилиш орқали инсоният тарихининг олға томон собит қадам босишини катта талант ва маҳорат билан ифодалаган асарлар ўзбек театрининг туғилиши, ривожи ва шуҳратини таъминлади. Ҳамза номидаги академик театримиз режиссёрлик ва актёрлик соҳасида, драматурглар билан ҳамкорлик қилишда катта тажриба ортирган, ўлмас анъаналар яратган.

Драматургиямизнинг боқий асарларидан баъзиларини эслайлик. Ҳамза «Бой ила хизматчи»да революцион ғояни олға сурди ва шунинг учун халқ ўз кураш тарихини, юксак эътиқодини ифодаловчи бу асарни доим қадрлайди. «Гулсара»да бутун Шарқ аёллари тақдирига доир буюк бурилиш акс этди. «Йўлчи юлдуз», «Инқилоб тонги»дачи?! «Парвона»дачи! «Алишер Навоий» пьесасида тарихий шахс тақдири орқали ўткир ижтимоий-сиёсий асар ёзиш мумкинлиги намойиш қилинди. Бу асар қанча-қанча актёр ва режиссёрга шуҳрат келтирди, драматургиямиздаги тарихий жанр ривожини тезлаштирди. «Мирзо Улуғбек»да бош қаҳрамон талқинида ва, умуман, асар жанрида кашфиёт қилинди: шоҳ образи бутун мураккабликлари билан трагедия жанрида ҳаққоний яратиб берилди. «Қонли сароб» сиёсий-публицистик драманинг ажойиб намунаси бўлди. Қаҳрамонларнинг фожиавий тақдирида замонанинг муҳим ҳақиқатини ифодалаган бу асарнинг муваффақиятини таъминлашда яна унда трагедияга хос элементларнинг фаол иштирок этиши, сатирик бўёқ кучи ва, айниқса, персонажлар руҳий изтиробларининг психологик асосланиши ҳам катта роль ўйнади.

Бироқ драматургиямиз эришган ютуқлар чўққисидан ва ҳозирги томошабин савияси, эҳтиёжи ҳамда замон талаби нуқтаи назаридан бугунги пьесаларимизга назар ташласак, драматургларимиздаги сустликни ёрқин кўрамиз. Драматургиямиздаги оқсаш энг аввало ижобий қаҳрамон образини яратишда кўринади. Қайси асарни шу бугунги ишчи ёки деҳқоннинг типик образини ёрқин кўрсатиб берган асар деб айта оламиз? Ҳозирги кишиларимизга, уларнинг меҳнати ва жасорати, интилишлари ва мақсад-идеалларига, руҳига ҳамоҳанг қаҳрамонлар — кенг кўламли, монументал қаҳрамонлар қани? Давримизнинг ижтимоий-ахлоқий идеалини ифодаловчи қаҳрамонлар қани? Бу каби фазилатли қаҳрамонлар ҳаётда мавжуд-ку! Партия Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорида мана бундай ажойиб сўзлар бор: «Жамоат практикасидаги барча илғор нарсаларни қўллаб-қувватлаш, меҳнаткашлар оммаси ҳаётидаги янги сифатни қарор топтириш ва яққол кўрсатиб бериш лозим. Бу янги сифат коллективчилик ва ўртоқликни, маънавий соғломлик ва социал оптимизмни, ҳар бир кишининг эртанги кунга бўлган комил ишончини, юксак меҳнат ва истеъмол маданияти, хулқ-атвор ва турмуш маданиятини ўз ичига олади». Ваҳолонки, бизнинг баъзи асарларимизда турмушнинг икир-чикири билан овора ўртамиёна, «кичик» қаҳрамонлар тасвирланади. Ахир, оилавий-маиший темада ҳам қаҳрамонни идеал мезони билан ўлчаб, маънавий ва гражданлик синовидан ўтказиш ва шу йўл билан асарнинг ижтимоий салмоғини кўтариш мумкин-ку! Инсон интилувчи, йўлидаги барча ғовларни сабот билан енгиб, улуғвор орзулари, юксак идеаллари сари фаол курашувчи, доим изланувчи, зўр иродали, ғоявий-эътиқоди кучли қаҳрамонларни севади ва улардан мадад олади.

Қатор асарларимизда ўткир ижтимоий-сиёсий-ахлоқий проблема ҳам йўқ, ёрқин, ўзига хос характер ҳам йўқ, янгича эстетик изланиш ҳам йўқ. Қачонлардир кўтарилган масала, конфликт ва чайналган қаҳрамон ҳозир ҳам қаламга олинаверади. М. Хайруллаевнинг «Тинмасин соз» пьесасида воқеанавислик устун, таҳлилийлик заиф. Автор асарга бирорта масалани бош мақсад қилиб қўймайди! Бир неча масалани қалаштириб юборади, бунинг устига, булар жуда кўп асарларимизда қайта-қайта кўтарилган масалалардир. Бу ерда драматургнинг янгича ёндашиши ва ўз позицияси сезилмайди. Инсонни, унинг иродаси ва туйғусини энг таранг, юксак ҳолатида тасвирлашга уриниш кўринмайди. М. Бобоевнинг «Гурунг» («Мина портлади») пьесасида ҳам ҳамма нарсани бир нуқтага йўналтириш етишмайди: прозамизда учровчи бир иллат — ҳаётдаги камчиликларни воқеа ва характерлар орқали кўрсатиш ўрнига, фақат санаб кўрсатиш иллати бунда ҳам бор. «Аризасига кўра» асарида жуда жиддий ва долзарб проблема кўтарилган. Бироқ асардаги ёзувчи нияти биринчи пардада тугаб қолади. Иккинчи пардада одамларнинг ишдан кетган Ботировга муносабатини кўрсатишга ўтиб кетилади. Бу пьесада Ў. Умарбековнинг бошқа пьесаларига хос қуймалик, кучли драматизм, психологик чуқурлик ва фикрий теранлик кам. («Шошма қуёш» ва бошқа асарлари).

Драматургиямизда мавзу, масала, характер, образ ва жанр имкониятини кашф этишда жиддий изланиш етишмайди. Ахир, тўй тўғрисида тўрттадан зиёд асар яратилди... Тарихий темадаги пьесаларда — «Алишер Навоий» ёки «Мирзо Улуғбек» асарларидаги каби кашфиётга ҳар доим ҳам эришавермаяпмиз: ёзилиш тарзида ҳам, конфликтлар характерида ҳам, ижобий ва салбий қаҳрамонлар талқинида ҳам тайёр эстетик принципларга мурожаат этилмоқда.

Республика «Илҳом» клуби қошидаги ёшлар экспериментал театр студиясининг ўз овози ва ўз мавқеига эга бўлиш йўлидаги ижодий изланишлари ижобий ҳодиса, (Ч. Гусейновнинг «Муҳаммад, Мамед, Мамиш», Ш. Бошбековнинг «Тиконсиз типратиконлар» каби асарлари). Бироқ театр ўз репертуарининг ранг-баранглиги ва, айниқса, ғоявий ўткирлиги тўғрисида қайғуриши керак. Пьесадан тортиб, спектакль ва актёрлар ижросигача — ҳаммаси ҳар доим гражданлик туйғуси билан нафас олиши лозим. Актёрлар таланти ва ташаббусини давримизнинг бош, етакчи тенденцияларини ифодаловчи асарларни намойиш қилишга сафарбар этиш зарур. Давримизнинг фаол, кенг кўламли, тўлақонли, жозибали ижодий қаҳрамонини яратиш орқалигина ёшлар тарбиясига муносиб ҳисса қўшиш мумкин. Шундай истакни «Ёш гвардия» театри адресига ҳам айтсак ўринли бўларди. Адабий жамоатчилик театр тақдири тўғрисида жиддий қайғураётгани бежиз эмас. У янги ташкил топган йилларидагидек дадил бадиий ва маънавий изланиш, кашфиётлар қила олмаяпти. Ўзаро иззат-ҳурмат заминида турган ижодий коллективгина катта самараларни қўлга киритади. Муқимий номли ва бошқа театрлар хусусида ҳам шундай истакларни айтиш мумкин.

Қатор пьесаларимиздан аёнки, бизда синфий зиддият асосига, яхши-ёмон ўртасидаги кураш асосига қурилган конфликтли асарлар кўп. Шахс камолоти устида кураш кетаётган ҳозирги пайтда инсоннинг руҳий оламини теран таҳлил этиш имконини берувчи усулга — ички ҳаракатни тасвирлаш йўлига дадилроқ ўтиш керак. Ҳаётда драматик ва фожеавий коллизиялар тўлиб ётибди, шахснинг қалб изтироблари, кечинмалари, ўйлари, мушоҳадаларини, психологик оламини таҳлил этиш нақадар жозибалидир. Ю. В. Андропов «жамиятимизда ҳали ҳозирги тараққиёт даражаси учун табиий бўлган ва объектив шарт-шароитлар туфайли келиб чиққан birталай қийинчиликлар бор; субъектив сабаблар, одамларнинг ҳамиша ҳам моҳирона ва уюшқоқлик билан ишламаслиги оқибатида келиб чиққан бир қанча камчиликлар бор», дейди. Мана бу программа аҳамиятига эга бўлган сўзлар бизнинг драматургларимиз, режиссёрларимиз ва актёрларимизга ҳаётнинг, воқеликнинг ичига янада чуқурроқ кириб боришлари ва социалистик жамиятга хос фазилатларнинг зўр интилиш ҳамда кураш жараёнида қарор топаётганини идрок этишларига жуда катта ёрдам беради. Уч илдиз — драматург, режиссёр ва актёр ҳаёт булоғидан — замондошларимизнинг қаҳрамонона меҳнатидан, уларнинг улуғ мақсад ва идеалларидан, коммунистик ғояга зўр эътиқоди, ишончи ва садоқатидан тўйиб баҳра олгандагина улар ўсиб-гуллаши мумкин. Драматургиянинг, тўғрироғи, театрнинг маънавий ҳаётимиздаги ўрни катта ва бебаҳодир, янги инсонни камол топтиришда унинг ўзи улкан ҳисса қўшишига имонимиз комил.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ,
профессор.

Ахборот

МОСКВАДАН ХАТ

ШАРҚ ОБРАЗИ

Ўзбекистон халқ рассоми, СССР Давлат мукофоти лауреати Чингиз Аҳмаров ижодига бағишланган рангли репродукцияли альбом «Шарқ образи» деб ном олди. Санъатшунос В. Докучаева тайёрлаган бу альбом «Советский художник» нашриётида чоп этилаётир. Чингиз Аҳмаров ёрқин ва нозик монументал манзара устаси. Ўзбекистондаги кўпгина шаҳарлар, жамоат бинолари безаги унинг мўйқаламига мансубдир. Унинг асарлари композицияси пластик тузилиши ва колорит ечими билан алоҳида ажралиб туради.

Навоий номли ўзбек давлат академик опера ва балет Катта театрининг фойеси, Ўзбекистон ССР адабиёт музейи, Беруний номли Шарқшунослик институти биноларидаги безак ва жиҳозлар унинг энг яхши ижодий ишларининг намуналаридир. Альбом 32 та репродукциядан иборат бўлиб, у 10 минг нусхада чоп этилади.

С. КОСТИРКО.

ҚАШҚАДАРЁ

ШАҲАР ҚЎРКИ

● **Қарши районининг маркази — Бешкент кун сайин чирой очмоқда.** Қисқа муддатда бу ерда колхоз бозори, мебель ва «Болалар дунёси» магазинлари, универмаг, музика мактаби, «Шодлик» маиший хизмат уйи ва «Лаззат» ошхонаси каби ўнлаб янги бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Яқинда Бешкент шаҳрида 7-болалар боғчаси ҳам ишга туширилди. У 280 нафар кичкинтойни ўз бағрига олди.

МЕҲНАТКАШЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

● **Ульянов райони марказида яна бир йирик савдо комплекси қуриб битказилди.** Райондаги 62-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари томонидан бунёд этилган бу универсам магазинига «Россия» деб ном берилди. Магазинда озиқ-овқат маҳсулотлари, газмоллар, кийим-кечак, атторлик ва бошқа бўлимлар мавжуд.

ПАХТАКОРЛАР УЧУН

● **Ғузор райони маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг 20 турдаги хизмати далаларга кўчирилди.**

Сартарошлар, кийим-кечак, пойабзал ремонт қилиш усталари, фотографлардан иборат еттита хизмат уйи, 15 та комплекс буюмларни қабул қилиш пункти ва ҳар хил устахоналар ходимлари далаларда жонбозлик кўрсатиб ишлаётган колхозчиларга бевосита хизмат қилмоқдалар.

Комбинат ишчилари шу кунгача пахтакорлар ва ҳашарчиларга 60 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатдилар. Комил Қурбонов, Шамсиддин Сирожиддинов, Матлуба Муслимова, Муҳтарам Ражабова каби комбинат ишчиларидан аҳоли мамнун бўлмоқда.

АЛОҚА ЯНАДА ЯХШИЛАНАДИ

● **Шаҳрисабз шаҳрида телефон-телеграф алоқаси янада яхшиланадиган бўлди.** Бу ерда 2 минг номерга мўлжалланган телефон станцияси қурилиб битказилди. Шунингдек, 3-«Узбексвязьстрой» трести бинокорлари Бешкентда минг номерли телефон станциясини йил охиригача фойдаланишга топшириш учун ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚЎРКАМ БИНОЛАР

Бағдод районида учта замонавий мактаб биноси қад кўтарди. Колхозлараро механизациялашган кўчма колонна қурувчилари «Победа» колхозининг Оқчангал қишлоғида 360 ўринли янги мактаб биносини фойдаланишга топширган бўлсалар, 5-механизациялашган кўчма колонна 35-ўрта мактаб учун 1176 ўринли бинони туҳфа этди. Шунингдек, йил давомида қўриқ «Ғалаба» совхозида 360 ўринли 44-мактаб ва 140 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Ғ. АБДУЛЛАЕВ.

Суратда: Руқия момо набираси Қаноат Файзиев билан.
В. Молгачев фотоси.

Пири бадавлатларимиз

ТАБАРРУК ОНАХОН

Руқия момони кўрган киши нариси билан 70—75 ёшда бўлсалар керак деб тахмин этади. Аслида 1863 йилда таваллуд топган момонинг невара, эвара, чевара ва дуваралари у кишининг 120 ёшлик тўйини нишонлашга тайёргарлик кўришмоқда.

Онахоннинг чеҳраси очиқ, ақли тиниқ, боқишлари тийрак, сўзамол.

— Хуш келибсиз, — уни зиёрат қилгани келган одамни ҳамиша шундай одамшавандалик билан кутиб олади.

Руқия Ғофурова Тошкентнинг Чорсу даҳасида туғилиб, ўсди. Отаси деҳқон бўлиб, пахта эккан. У ёшлигиданоқ меҳнатни севган. Ер чопган, экин эккан, суғорган... Эрта турмуш қурган. 8 фарзанд кўрган. 7 ўғли ва бир неварасини Улуғ Ватан урушига кузатиб, сабр-тоқат билан уларнинг қайтишини кутган. Бир ўғли урушдан қайтмади. Бошқалари эса орден, медалларга сазовор бўлиб, ғалаба билан юртларига қайтиб келдилар. Момо оғир уруш йилларидаги бир бурда нонга зор кунларни кечагидек эслайди. У узоқ умрида машаққатли кунларни кўрган. Лекин уларни ҳикоя қилишни истамайди.

Момо суҳбатлашиб ўтиришни жуда ёқтиради. Саволингизга эса дона-дона қилиб жавоб беради:

— 60 ёшимда қўлимга дафтар, қалам олиб ҳарф ўргандим. Китоб варақладим, — дейди у жилмайиб. — Кейин билганларимни қўшни қизларга мактаб очиб ўргата бошладим.

Руқия момо қувноқ аёл. Суҳбат чоғида илҳомга тўлиб шеър ўқий бошлайди. Бу шеърлар у ярим аср илгари қўлидан қўймай ўқиган Машраб, Фузулий, Бедил асарларидан ёд олинган мисралар... Бундан момонинг хотираси яхши эканини пайқаш қийин эмас. 17 невара, 20 эвара, 60 га яқин чевараларини номма-ном санаб бера оладилар. Руқия момо доимо ҳаракатда яшаган. Кексалигига қарамай ҳозир ҳам майда-чуйда ишлар билан банд бўлади. Қариндош-уруғларининг тўй-маъракасидан қолмайди. Табарруксиз дейишиб уларнинг ўзлари тўйдан бир ҳафта илгари олиб кетишади.

Момони зиёрат қилгани бориб учратолмадик. Авараларининикига тўйга кетган эканлар. Иккинчи бор йўқлаб борганимизда:

— Хийла кечикканингизда бугун ҳам учрашолмасдик, болам, — дейди онахон кулиб. — Назарбекдаги амакимнинг ўғилларининикига отланаётувдим...

120 ёшга кириб, онахон бирон марта соғлиғидан шикоят қилмаган.

Момо узоқ йиллик умри давомида кўпроқ суюқ овқатларни, айниқса увра оши ва мастavaни иштаҳа билан истеъмол қилган. Аччиқни ёқтирмайди. Қатиқ, сутни яхши кўради. Бир кунда камида ярим пиёла қатиқ ичмаса хумори тутади. Қанд билан памил чой ичишни жуда хуш кўради.

Руқия Ғофурова пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районидаги «Шарқ» маҳалласида истиқомат қилади. Оила бошлиғи — Қаноат Файзиев момонинг невараси. У комсомол, партия ишларида хизмат кўрсатган. Улуғ Ватан урушида иштирок этган. Ҳозир пенсияда. Табаррук онахоннинг невара, эвара, чевара, авaралари у орзу қилган бахтли давр нашъасини сурмоқдалар. Бу авлод вакиллари Сибирь ва Камчатка, Қорақум ва Волга бўйида, Нокоратупроқ зонада ва Ўрта Осиё республикаларида фаол меҳнат қилишмоқда.

— Онахондан газетамиз орқали одамларга айтар сўзингиз борми? — деганимизда кулиб туриб шундай дедилар:

— Меҳнатдан қочманг, ҳаммага садоқатли бўлинг, ёмонликдан эса юз ўгиринг. Овқатни меъёрида енг...

Табаррук онахоннинг узоқ умр кўриши сирлари эҳтимол мана шундадир.

Д. МАҲМУДОВА.

ФЕЛЬЕТОН

ЖАВОБ ОЛИБ КЕЛИНГ

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги диққатига

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг муҳтарам раҳбарлари ва нуфузли ходимлари! Вақтларингиз жуда ҳам зиқ, ишларингиз кўплигини биламиз. Шу сабабдан ҳам қўриқдаги Ильич райони томонларига йўлингиз тушиб қолгудек бўлса, айрим масалаларда қийналиб юрманглар, деб баъзи бир маслаҳатлар бермоқчимиз. Жумладан, районга келганда маиший хизмат уйига кирмай қўя қолинг. Чунки районда бунақа уйнинг ўзи йўқ. Борди-ю, ҳалиги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш масалалари билан шуғулланувчи идорани кўришни истаб қолсангиз, уни ҳам қидириб юрманг. Сабаби — уни топиш анча мушкул — идора Пахтаобод қишлоғининг бир чеккасида жойлашган. Мабодо, уни топган тақдирингизда ҳам теварак-атрофдаги ботқоқ ва ахлатхоналарни, чанг-тўзонли манзараларни кўриб, таъбингиз хира бўлади. Хизмат бурчи юзасидан идора остонасини хатлаб ичкарига кирдингиз ҳам дейлик. Лекин сиз бу ерда тор, қингир-қийшиқ, қопқоронғу йўлакдан бўлак нарсани кўрмайсиз. Зинҳорбазинҳор директор хонасига кира кўрманг, панд ейсиз. Ялтираб турган линолеумга ишониб, дадилроқ қадам босгудек бўлсангиз ўзингизни пол остида кўраверасиз — тахталари ириб-чириб кетган.

Азизлар, сизларга яна бир маслаҳатимиз шуки, бу ёққа келаётганингизда Ильич район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг нега номи бор-у ўзи йўқлигига жавоб ҳам топиб келсангиз янада яхши бўларди. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг: шу йилнинг тўққиз ойлик планини (атайлаб учта квартал якунини олдик, сабаби октябрь ва ноябрь ойларидаги кўрсаткични бировга айтишга тил ҳам айланмайди) зўрға 33,2 процент бажарган комбинатнинг борлигига ким ҳам ишонарди?!

Юқорига бериладиган маълумотларга кўра, район аҳолисига ўн бир турда маиший хизмат кўрсатилармиш. Аслида эса атиги етти турда хизмат кўрсатиляпти. Кийим-кечакни ремонт қилиш, химиявий тозалаш, прокат сингари хизмат турларининг номи бор-у ўзи йўқ. Министрликдаги азизларим, айтинг-чи, қўриқ ер меҳнаткашларининг гуноҳи нимада? Биз томонларга йўлингиз тушгудек бўлса, ана шу саволга ҳам жавоб ола келинг.

Ажабланарли ҳол-у, аммо буниси жуда ҳам аниқ факт: сўнгги уч йил мобайнида район маиший хизмат комбинатида беш марта директор алмашди. Ана шулардан энг «машҳур»и Абдувосил Раҳимов ҳақида қисқароқ бўлса-да, алоҳида тўхталиб ўтмоқчимиз.

Бундан икки йилча муқаддам, аниқроғи, 1981 йилнинг март ойида топширилган ишни уддалай олмагани учун А. Раҳимов лавозимидан четлаштирилган эди. Лекин унинг антиқа «хизмат»лари кимларгадир зарур бўлиб қолди, шекилли, 1982 йилнинг сентябрь ойида яна директор бўлиб келди. Шундан кейин корхона раҳбари сифатида қанақа ишлар билан шуғуллангани ёлғиз ўзи-ю, ўша «кимларгадир» аён. Лекин бунинг нима билан якунлангани сизларга маълум бўлиши керак. Қайтадан амалга мингандан сўнг орадан беш ойча вақт ўтар-ўтмай, А. Раҳимовнинг иши судга тушди. Афсуски, директорлик лавозимидаги ҳийла-ю найранглари учун эмас, балки жамоат ўртасидаги безорилиги учун судланди. Бироқ, кўргилик экан, коллектив босар-тусарини билмай қолган бошлиқдан қутулиб, энди енгил нафас оламан деганда худди ёмғирдан қутулиб, қорга тутилдик деганга ўхшаш воқеа содир бўлди, яъни Сатторов деган одам корхонанинг директорлиги курсисига келиб ўтирди.

Ғаффор Сатторов бу ерда аввалдан «қашқа» эди. Уни Раҳимовнинг ўзи топиб келиб бош бухгалтер, ишлаб чиқариш мудири ёки соддароқ қилиб айтганда ўзига муовин қилиб олганди. Пичоқ ўз сопини кесмаганидай, Сатторов директорнинг баъзан ошкора, баъзан «енг ичида» қилиб юрадиган қинғир ишларига аралашмасди.

... Комбинатга янги раҳбар келди-ю мўъжиза рўй берди: ойлик планлар ўз-ўзидан ошиб-тошиб бажарилиб кетаверди. Бунинг сири область статистика бошқармаси текшириш ўтказганидан кейин маълум бўлиб қолди. Ғаффор Сатторов Раҳимовнинг таълимини бекорга олмаган экан. У раҳбарлик лавозимида атиги тўрт ойгина ишлаган вақт ичида давлат планига 52,2 минг сўмлик бажарилмаган ишларни ҳам бажарилдига чиқариб, қўшиб ёзиб юбораверибди.

Сезиб турибмиз, министрликдаги муҳтарам ўртоқлар, сизлар ҳам ошириб ва қўшиб ёзиш — жиноят демоқчисизлар. Сирдарё область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси раҳбарлари ҳам Сатторовнинг антиқа «маҳорати» сирлари очилиб қолганидан кейин комбинатга ревизия жўнатишга мажбур бўлишди. Лекин ажабланадиган воқеа ана шундан кейин рўй берди. Гарчи ревизия бу ерда кўп нарсаларни текшириб, анча-мунча ҳужжатларни тўплаган бўлса ҳам бошқарма ҳамда район партия ва ижроия комитетлари раҳбарлари комбинат директорининг ишдан олиниши билан ҳамма муаммолар ўз-ўзидан барҳам топди, деб ўйлашди шекилли, бу ҳужжатларнинг «иси»ни чиқармай, ёпиғлиқ қозонни ёпиғлигича қолдиришди.

Раҳбар кадрларни танлаш, жой-жойига қўйишдаги шошма-шошарлик, хом-хатала иш юритиш комбинат коллективи учун жуда қимматга тушяпти. Мана, битта мисол: кадрлар бўлимининг инспектори Розия Аблязованинг таъкидлашича, жами 96 киши ишлайдиган бу ташкилотда ҳар йили 84 киши йил якунини кутмай, ишдан бўшаб кетиб қоляпти. Бунинг сабабларидан бири шуки, комбинатда ишлаб чиқариш шароити ҳақида ҳеч ким қайғурмаяпти. Ходимларнинг самарали меҳнат қилишлари учун моддий-техника базаси яратиб берилмаган. Фикримизнинг далили сифатида узоққа бориб ўтирмай комбинатнинг Волков номли совхоздаги тикувчилик цехида рўй бераётган аҳволни олайлик. Цехда тўрт нафар хотин-қиз ишлайди. Шу йилнинг сентябрь ойида цех мудири Х. Эргашева атиги 37 сўм 99 тийин, тикувчи О. Умурзоқова 17 сўм 29 тийин, М. Эшмуродова 7 сўм 68 тийин, Д. Ўрозова эса 4 сўм 44 тийин иш ҳақи олдилар. Гап шундаки, улар газлама бўлмагани учун буюртмачиларга хизмат қилолмай кўп вақтларини бекор ўтказишга мажбур бўлишяпти. Негаки, комбинатнинг хом ашё олишга банкда пули йўқ. Раҳимов ва Сатторовга ўхшаган раҳбарлар ташкилотни қулоғигача қарзга ботириб кетишган.

Билиб турибмиз, ҳурматли министрлик ходимлари, аҳвол шундай жиддий ва ташвишли экан, область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси раҳбарлари қаёққа қарашяпти, улар дурустроқ ишлашса бўлмайдими, демоқчисизлар, шундайми? Тўғри, биз ҳам шундай фикрдамиз. Бироқ, бу саволга бошқарма билан бирга министрлик ҳам жавоб бериши керак-ку, ахир! Агар эсингизда бўлса, район маиший хизмат комбинатининг янги раҳбари шу йилнинг август ва сентябрь ойларида министрлик номига коллективнинг истаклари ва илтимослари битилган учта хат йўллаган эди. Лекин министрлик негадир бу хатларнинг биттасига ҳам жавоб беришни лозим топмади. Охири комбинат директори бораверив, безор қилганидан кейин корхонага, гарчи бу пул райондаги муаммоларни ҳал қилишга етмаслигини яхши билсангиз ҳам атиги 15 минг сўм қарз бериш билан қутулиб қўя қолмоқчи бўлдингизлар.

Ҳа, чиндан ҳам бу пул комбинатни оёққа турғазиш учун урвоқ ҳам бўлмайди: Ильич райони ташкил топганига йигирма йил бўлаётганига қарамай, ҳалигача район маркази — Пахтаобод қишлоғида замонавий маиший хизмат уйи йўқ. Ҳатто бир қатор совхозларда оддий маиший хизмат точкалари ҳам очилмаган. Районда атиги ўнта сартарошхона бор. Комбинат давлат идоралари ва ташкилотлардан 134 минг сўмдан кўпроқ қарз бўлиб қолган. Бизнингча, республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, унинг областдаги бошқармаси, қолаверса, райондаги партия ва совет ташкилотлари коллективни қолоқликдан чиқариб олиш ва унинг аҳволини тубдан яхшилаш тўғрисида жиддий ўйлаб кўришлари лозим. Республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги муҳтарам раҳбарлари ва нуфузли ходимларининг қимматли вақтини олиб, уларга баъзи бир маслаҳатлар бераётганимиз сабаби ҳам ана шунда. Зеро, улар Ильич район маиший хизмат комбинатидаги танг аҳвол билан яқиндан шуғулланиб, ёрдам қўлини чўзадилар, деган умиддамиз.

Абдужалил УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ:

СОВРИНЛИ ЎРИН

Самарқандда байдарка ва каноэда эшкак эшиш бўйича Бутуниттифоқ мусобақаси ўтказилди. Мамлакатимиз бир қанча шаҳарларидан келган спортчилар ғолиблик учун астойдил курашдилар. Икки минг метрли масофа бўйлаб ўтказилган мусобақа айниқса қизиқарли бўлди. Бунда халқаро классдаги спорт мастери бекободлик Э. Муродасилов маррага учинчи бўлиб келиб, бронза медалини қўлга киритди. Львовлик В. Береза биринчи ўринни эгаллади. Волгоградлик А. Бельков маррада иккинчи бўлди.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

● **ШАШКА.** Самарқандда рус шашкаси бўйича ўтказилаётган «Сўғдиёна гуллари» Бутуниттифоқ турнири якунланай деб қолди. Ўн иккинчи турдан кейин гомеллик З. Белькина 9 очко билан олдинда бормоқда. Киевлик А. Наумова билан чирчиқлик А. Муҳортовалар ҳам пешқадамлар сафидан жой олиб туришибди.

● **ШАХМАТ.** Лондонда тож даъвогарлари ўртасида ўтказилаётган ярим финал баҳслари тобора кескин тус олмоқда. Каспаров — Корчной ўртасидаги тўртинчи партия кечиктирилди. Корчной 2:1 ҳисобида олдинда боряпти. Смислов — Рибли ўртасидаги учинчи партия дуранг бўлди. Ҳисоб ҳозирча 1,5:1,5.

● **БАСКЕТБОЛ.** Тбилисида олти команда ўртасида СССР чемпионатининг ҳал қилувчи баҳслари бошланди. Тошкентнинг «Университет» командаси йигитлари ЦСКА ҳамда «Жальгирис» коллективлари билан ўйинда имкониятни бой беришди.

● **ФУТБОЛ.** Сочида «Футбол — Хоккей» ҳафталик газетаси соврини учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ турнирида группа ғолиблари аниқланмоқда. Иккинчи группада мусобақалашаётган республикамиз футболчилари навбатдаги учрашувни РСФСР коллективи (0:4) билан ўтказишди. РСФСР командаси муддатидан илгари финалга йўлланма олди.

* * *

«Уорлд соккер» журнали тарқатган анкеталарга олинган жавобларга кўра бразилиялик Зико жаҳоннинг шу йилги энг яхши футболчиси номига сазовор бўлди. Францияяик Мишель Платини билан бразилиялик Фалькаолар иккинчи ва учинчи ўринларни олишди.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ✱ ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
29 ДЕКАБРЬ — 8 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
мактаб ўқувчиларининг қишки каникул кунларида

«ҚОРБОБО МЎЪЖИЗАСИ»

ЯНГИ ЙИЛ ЭРТАК ТОМОШАЛАРИ
ҚАТНАШАДИЛАР:

«АРЛЕКИНО» оригинал жанр театри.
Бадиий раҳбар — А. Акишин.
«ДРУЖБА» ЦИРК КОЛЛЕКТИВИ.
Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ф. Шарикбоев.
ЦИРК, ЭСТРАДА ВА КИНО АРТИСТЛАРИ.
Постановкачи-режиссёр — Бутуниттифоқ оммавий томошалар ва театрлаштирилган байрамлар фестивалининг лауреати — В. Болотин.

Томошалар 29, 30 декабрда соат 13.00, 15.00 да; 31 декабрда соат 13.00 да; 1 январда соат 15.00 да; 2, 3, 4, 5, 6, 8 январда соат 11.00, 13.00, 15.00 да бошланади.

Кассалар ҳар куни соат 14.00 дан 19.00 гача ишлайди. 1 декабрдан бошлаб кассалар соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали кассаларида сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Қуйидаги телефонлар бўйича справкалар олиш мумкин: касса — 46—03—13, 46—70—31, администратор — 46—07—53, 46—68—77.

ДИСК ЎРНИГА КЛАВИШЛАР

«ЭЛЕКТРОНИКА ЭЛЕТАП-МИКРО» (4-модель)
ТЕЛЕФОН АППАРАТИ
ТЕЗ ВА ИШОНЧЛИ ИШЛАШИ БИЛАН ДИҚҚАТГА САЗОВОР

Агар Сиз абонентга қўнғироқ қилган бўлсангиз-у у жавоб бермаса, номер териб ўтирмайсиз. Фақат клавишни боссангиз бас, чунки аппарат аввал терган номерингизни «ёзиб олиб» «эсида сақлаб» туради.

«ЭЛЕКТРОНИКА ЭЛЕТАП-МИКРО» узоқ муддат «хотира»сидагини сақлаб қолиш «қобилияти»га эга. Унга Сиз мунтазам қўнғироқ қиладиган танишларингизнинг саккиз белгили 32 номерини сиғдириш мумкин. Керакли номер аппаратнинг горизонтал ва вертикал сатҳидаги икки клавишни босиш билан терилади.

Аппарат абонентнинг бир неча марта қўнғироқ қилишига кетадиган вақтини тежайди: у код билан бирга узундан-узоқ рақамларни ва Сиз учун зарур бўлган номерларни «ёдида» сақлаб қолади.

Баҳоси 170 сўм.

«ЭЛЕКТРОНИКА» МАРКАЗИЙ КОММЕРЦИЯ-РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 42-95-91).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
182-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти шаҳар қурилишларида ишлаш учун қуйидаги касблар бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди: электр-пайвандчи, сувоқчи-бўёқчи, бўёқчи, электрмонтажчи, ғишт терувчи-монтажчи, дурадгор, автомашиналарни ремонт қилувчи слесарь.

Ўқиш муддати — 1—2—3 йил.

Узоқдан келганларга ётоқхона берилади.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги 8—10 синфни битирган йигит-қизлар қабул қилинади.

Билим юртини битирганларга диплом берилади ва улар қурилиш бошқармасига ишга юборилади.

Билим юртини аъло ва яхши баҳолар билан битирганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ва ишлаб чиқариш давридаги иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар. 10-синфни битирганлар 30 сўм стипендия оладилар, ҳарбий хизматни битириб келганларга 30 сўм миқдорида қўшимча пул тўланади.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига киради.

Билим юртини битирганларга «Ташпромстрой»га ишга йўлланма берилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: билим юрти директори номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3x4 см.), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт) шахсан кўрсатилади.

Ариза ва ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Багратион кўчаси, 4-уй (17-автобуснинг сўнгги бекати, 13-трамвайнинг 2-«Шимоли-шарқ» бекати). Телефон 64-18-41.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/XI да **Травиата**, 30/XI да **Наврўз**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/XI да **Соқов рицарь**, 30/XI да **Келинлар қўзғолони**.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги коллективи олий ўқув муассасалари бошқармасининг кекса ходимларидан бири С. Раҳматуллаевага отаси

Вали РАҲМАТУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Телевидение

29 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.10 Мактаб ўқувчиларининг терговчи Н. Герасимова билан учрашуви. 10.55 — Июнь — ёз боши. Спектакль. 11.40 — Фильм-концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Бах асарларидан сюита. 16.00 — Тарих саҳифалари. 16.50 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.20 — И. Габели. Симфония. 17.50 — Баскетбол. «Динамо» (Тб) — ЦСКА. 18.30 — Болқонлардаги мамлакат. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Сиз яратган боғ. 20.00 — Лидия. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Поэзия альманахи. 23.25 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 ва 13.55 — Француз тили. 10.55 — Эстетик тарбия. 11.20 — Илмий-оммабоп фильм. 11.40 ва 12.40 — Музика. 12.10 — Шахмат мактаби. 13.10 — Тарих. 13.35 — Табиатшунослик. 14.25 — Тиниан Табидзе. 15.10 — Уйғониш даври санъати. 1-курсатув. 15.40 — Қишлоқ янгиликлари. 16.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.30 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Онамларнинг мактаби. 21.15 — В. Гуляев ва Н. Большаковалар рақсга тушади. 21.30 — Время. 22.05 — Буа дорелик ажойиб жаноблар. Бадиий фильм. 2-серия. 23.35 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 — Болалар учун. Уйлаб топ. 12.30 — Телефильм. 13.00 — Қутлуғ қон. Видеофильм. 1-серия. 14.10 — Ақллилик балоси. Фильм-спектакль. 1-қисм. 18.10 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 18.55 — Концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Инсон ва қонун. 20.20 — Фан ва техника. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.20 — Қутлуғ қон. Видеофильм. 2-серия. 23.30 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.45 — МОСКВА-II. 18.15 — Ўқитувчи экрани. 18.45 — Ўзбекистон. Тележурнал. 19.00 — Эстетика асослари. 19.40 — Янгиликлар. 20.00 — Эски қаралар. Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА-II.

30 НОЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.05 — Оилавий иш. Бадиий фильм. 1-серия. 11.10 — Саёҳатчилар клуби. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 17.35 — Харьков областида тасвирий санъат кунлари. 17.45 — Уфқ. 18.45 — Фан ва турмуш. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.40 — Инсон ва қонун. 20.10 — Спорт ҳафталиги. 20.40 — 1983 йил қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Хоккей. «Спартак» — «Сокол». Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 13.40 — Немис тили. 11.05 — Адабиёт. 11.35 ва 12.40 — Умумий биология. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Н. Грибачев поэзияси. 14.10 — Эркин мавзуда ёзилган иншо. 14.40 — Рус халқ чолғулари. 15.00 — География. 15.30 — Пианиночиларнинг конкурси. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Биргаликда аҳил оиламиз. 19.15 — Хоккей. «Химик» — ЦСКА. 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳамдўстлик. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Буа дорелик ажойиб жаноблар. Бадиий фильм. 3-серия. 23.35 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 11.40 — Фильм-концерт. 12.30 — Рус адабиёти. 13.00 — Қутлуғ қон. Видеофильм. 2-серия. 14.10 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 14.40 — Ақллилик балоси. Фильм-спектакль. 2-қисм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Саноатда роботлар ва манипуляторларни қўллаш. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Наштар. 20.00 — Ҳинд экрани куйлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳинд экрани куйлари (давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қутлуғ қон. Видеофильм. 3-серия. 23.25 — Бугун оламда нима гап.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.35 — МОСКВА-II. 18.10 — Эстетика асослари. 18.50 — Халқ истеъмоли молларига юқори сифат. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Пойтахт области далаларида. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Хавфли парвоз. Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА-II.

Радио

29 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Ўзбекистон Давлат телевидениеси ва радиосининг солистлари ижросида қўшиқлар. 9.30 — «Дўстлик байроғи» радиопрограммаси. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Йиғим-теримнинг ҳар бир куни — мардлик учун имтиҳон. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Ойбек. «Навоий» романидан парча. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Республика бадиий коллективлари ижро этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 02320. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 271. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15